

TÜRK SÖZÜ

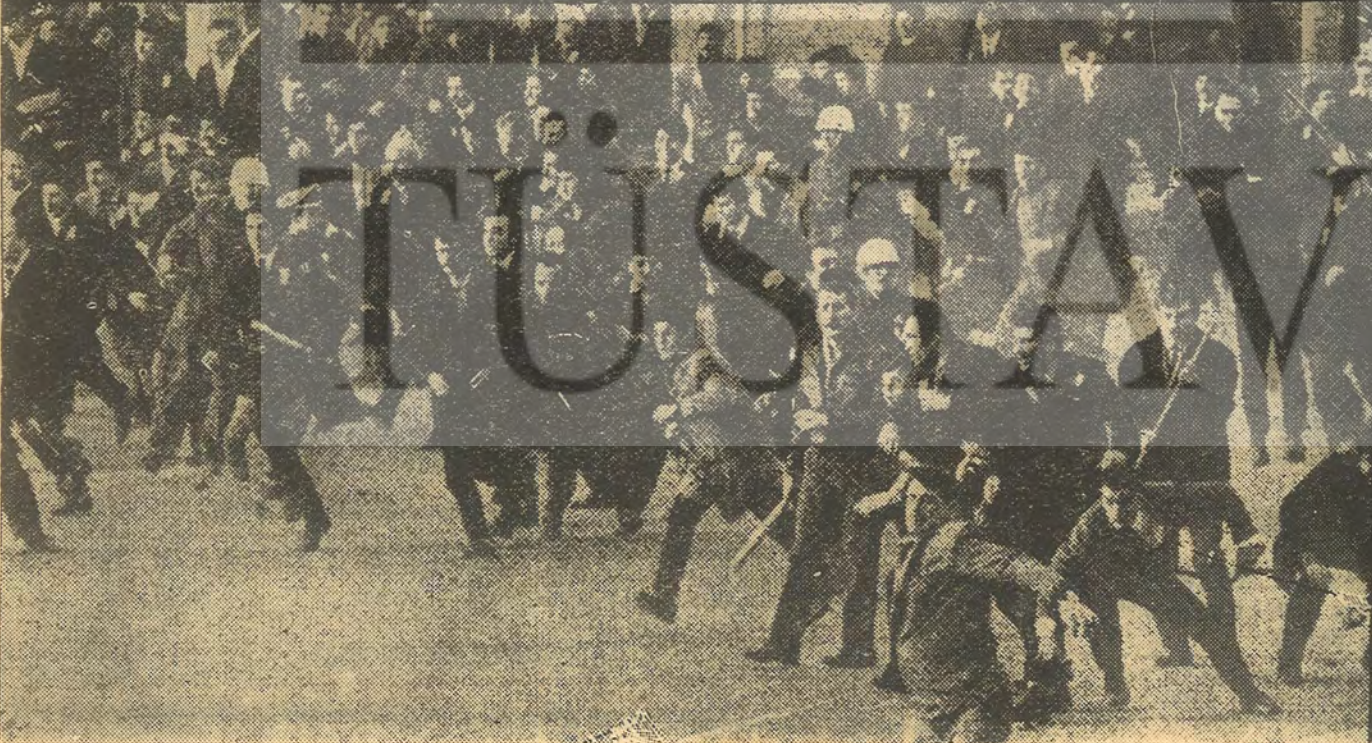
YIL : 2 SAYI
15 NİSAN 1969
FİYATI 125 KURUŞ

74

SÖKE'DE

İKİNCİ BİR
TAKSİM KATLIAMI
HAZIRLANIYOR!

TÜSTAV

Devrimci işçi köylü Gençlik Derneği tüzüğü

Gesen sayıdan devam.

İdare kurulu üyeleri kendi içlerinden bir başkan, bir genel sekreter, bir muhasebeci ve bir veznedar seçerler. Genel sekreter aynı zamanda başkan vekilidir.

Madde 13 — İdare Kurulu başkanı işçi veya köylü, genel sekreter ise öğrenci olmalıdır.

II — Yetki ve vazifeleri:

Madde 14 — İdare kurulu şu işleri görür:

a) Derneği, bütün işlerinde temsil etmek ve gereken hallerde kendi üyelerinden birine veya birkaçına, belli işlerde kendisinin temsilcisi olarak yetkiler vermek.

b) Derneğin gayesinin gerçekleştirilmesine yarayan bütün işleri yapmak.

c) Genel kurulu toplantıya çağırarak.

d) Derneğin defterlerini tutmak, vs. gibi bütün işlerini görmek.

e) Bütçe, blâncö, gelir-gider ve kayıt hesaplarını hazırlamak.

f) Üyelerin dileklerini inceleyip karara bağlamak ve bunlardan lüzumlu gördüklerini genel kurula bildirmek.

g) Derneğin parasını muhafaza etmek için bankada hesap açmak (hesaptan başkan veya genel sekreter ile veznedarın müşterek imzası ile para çekilebilir, idare kurulu bu hususta kurulun başka üyelerine de selahiyet verebilir).

h) İdare kurulu gerekli yerlerde şubeler açar ve faaliyetlerini murakabe eder.

III — Toplanması:

Madde 15 — İdare kurulu ayda bir defadan az olmamak üzere münasip göreceği zamanlarda toplanır. Üyelerden bir kısmının kesin ve devamlı mazereti yüzünden idare kurulunda toplantı ekseriyeti sağlanmazsa, yedek üyelerden en fazla oy almış olanı toplantıya çağırılır. Arka arkaya üç toplantıya mazeretsiz olarak gelmeyen idare kurulu üyesi bu üyelikten çekilmiş sayılır ve yerine en fazla oy almış olan yedek üye geçer, durum ilk toplantısında genel kurula bildirilir.

IV — Kararları:

Madde 16 — İdare kurulunda kara alınabilmesi için, toplantıda en az üyelerinden altısının bulunması şarttır. Kararlar çoğunlukla verilir, oylar eşit olursa başkanın bulunduğu tarafın oyu kabul olunur.

H — Murakabe kurulu

Madde 17 — Genel kurul bir yıl müddetle vazife görmek üzere dört kişilik bir murakabe kurulu seçer. Bu kurul, idare kurulunca tutulan defter ve hesapları, lüzumlu göreceği zamanlarda, inceler ve kontrol eder. Murakıplar kurulu vazifesini lâ-yıkıyla yapmaması yüzünden derneğin uğrayacağı zararlardan, aynen idare kurulu üyeleri gibi sorumludur. Murakıplar kurulu senelik raporunu, genel kurul toplantısından en az yirmi gün önce üyelere gönderilmek üzere idare kuruluna verir. Murakıplar kurulu lüzumlu görürse, genel kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasını dernek üyelerine teklif eder ve bunlardan beşte biri yazılı olarak isterse, genel kurul toplanarak murakıplar kurulunu dinler.

İ — Haysiyet divanı:

Madde 18 — Dernek üyelerinin şikayetlerini veya dernek gayesine aykırı hareketlerini incelemek veya idare kurulu üyeleri arasındaki veya idare kuruluyla murakabe kurulu arasındaki anlaşmazlıkları çözmek ve gerekirse bu hususlarda genel kurula teklifler yapmak üzere, genel kurul tarafından, beş üyeden mürekkep bir haysiyet divanı seçilir.

J — Sorumluluk:

Madde 19 — Derneğin üyeleri, derneğin gayesine aykırı hareket ettikleri takdirde, haysiyet divanının teklifi üzerine genel kurulca, ihtar, tenbih ve çıkarma cezalarıyla cezalandırılabilir. Gerek dernek üyelerinin ve gerekse idare ve murakabe kurulu üyelerinin derneğe verecekleri zararların tazmini hakkında umumî hükümler tatbik olunur.

K — Derneğin gelir kaynakları:

Madde 20 — Derneğin gelir kaynakları şunlardır:

- a) Dernek üyelerinin her yıl en az on iki en çok yüz yirmi Türk Lirası olarak verecekleri aidat,
- b) Bağışlamalar,
- c) Temsil, sergi, eğlence, vs. gibi işlerle sağlanacak gelirler,
- d) Derneğin gayesine uygun surette sağlanacak diğer gelirler.

L — Derneğin feshi halinde tasviye ve tahsis:

Madde 21 — Dernek feshedildiği takdirde mallarının tasfiyesi işini genel kurulun seçeceği bir heyet neticelendirir. Tasfiyeden sonra geri kalan mallar aynı gayeyi güden başka bir derneğe tahsis edilir. Tahsis işlemini aynı heyet yapar.

DEVİRİMCİ ERZİNCANLILAR TÜZÜĞÜ

Gesen sayıdan devam.

VII — KURUCULAR:

1 — Ahmet ÖZ DEMİR, Feylesop sok. no 61 KURTULUŞ

2 — Ali TUTAM, Turan cad. No 89 TAKSİM

3 — Aykut AKYILDIZ, Esnaf alirıza akyıldız yanında REFAHİYE

4 — Doğan PERİNÇEK, Beyazıt Mah. Kuru Sebil Sok. Sevim huzur Ap. Daire 6 Kocamustafapaşa.

5 — Hasan GÜL, Silahtar üstü Şadan Sok. No 70/A EYÜP

6 — Hikmet DEVELİ, Terzi Reşat Develi yanında REFAHİYE

7 — Hüseyin TERCAN, Yenikapı al boyacılar sok. No. 20/1 AKSARAY

8 — Lütfi ÖZER, Kanlı ağaç Sok. No 8/3 Daire 4 KOCAMUSTAFAPAŞA

9 — Mehmet ÖZDEMİR, Feylesof Sok. No. 61 KURTULUŞ

10 — Sinan ATASOY, Sinan paşa Mh. Maşuklar Yokş. 2 A/1 BEŞİKTAŞ

11 — Yusuf COŞAR, Beyazıt Mh. Kur sebil Sok. Buket ap. daire 6 KOCAMUSTAFAPAŞA

12 — Yusuf İŞERİ, Beyazıt Mah. Ku sebil Sok. Sevim huzur ap. Daire 6 KOCAMUSTAFAPAŞA

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

AYDINLIK
sosyalist dergi

6. Sayı çıktı

L. ALTHUSSER : Devrim Silâhı Olarak Felsefe - **Ş. ALPAY** : 19. Yüzyıl Ticaret Sözleşmeleri ve Osmanlı Toplumunu - **A. O. YÜCEALP** : Çağdaş Bilim ve Materyalizm.

ABONE : Yıllık 50 altı aylık 25 Lira - **ADRES** : P.K. 100 Cebeci - Ankara - **DAĞITIM** : Fuat Bute (İstanbul), Orhan Özişman (Ege Bölgesi).

Bilim ve Sosyalizm yayınları

**“Proletarya İhtilâli
Ve Dönek Kautsky”**

Sosyalist hareket içindeki akımların derinliğine bir eleştirisi olan **LENİN**'in bu ünlü eseri, onun, Büyük Ekim İhtilâli'ne götüren şartlar içinde ve İhtilâl döneminde oportünizme karşı yürüttüğü mücadelenin, sosyalizmin tarihinde kesin rol oynayan çetin bir ideolojik mücadelenin ürünüdür. — 10 lira.

22 nci sokak 12/A — Ankara
BİLİM VE SOSYALİZM YAYINLARI

Basın (60405/152)

başyazı ●

Yine CHP üzerine

Amerika Birleşik Devletlerinin, Türkiye'ye karşı politikasını gözden geçirmekte olduğunu gösteren belirtiler var. Amerika'nın, mutemed adamı Demirel ile kayıtsız şartsız kader birliği yapma durumundan ayrılır ve CHP'ye kur yapar görünmesi; tayini Türkiye'ye hakaret niteliği taşıyan ve Amerika açısından da büyük bir gaf olan elçi Komer'in geri alınmasının kesinleşmesi; 6. Filo «ziyaretleri» ni NATO deniz kuvvetleri eşliğinde daha kolay yutulur hale getirme yolunda çabalar; Türkiye'deki yirmi küsur bini aşan Amerikan askerî personelinin sayısının yirmide birden az oranda azaltılması vb., vesayet ilişkilerinde, özde bir değişiklik meydana getirmeye de, Amerika'nın bazı tavizleri göze almayı daha akıllıca bir davranış saymakta olduğunun kanıtları sayılmalıdır.

Hiç şüphe yok ki, Amerika'yı Türkiye politikasına çeki düzen vermeye iten baş etken, Türkiye halkının devrimci gençlik öncülüğündeki antiemperyalist mücadelesi olmuştur. Bu mücadele olmasaydı Amerika kılını kıpırdatmazdı ve Demirel'in ifadesiyle «Amerika'nın Türkiye'deki varlığını eksiltmesinden yana olmayan» demir-kırate oynamaya devam ederdi. Son aylar içinde TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE sloganı yüzbinlerce gırtlaktan göklere yükselmemiş olsaydı, Türk devrimcileri bağımsızlık ve demokrasi uğruna Sükan polisi coplarına, yobaz saldırılarına göğüs germeselerdi, elbette ki emperyalizm başka kapı çalma gereğini duymazdı.

Bugün Anadolu'nun en ücra köylerinde bile Türkiye vatandaşı hızlı bir bilinçlenme süreci içine girmiştir ve Türkiye tıpkı birinci kurtuluş savaşımızın ilk günlerinde olduğu gibi bir millî şahlanışın arifesindedir. Millîcilerin kanunlu gösteriler biçiminde beliren bugüne kark darki eylemi, Türkiye ölçüsündeki bu devrimci birikimin sınırlı bir ölçüde dış vurmasından başka şey değildir.

Amerikan Emperyalizmi böyle bir gelişme karşısında kendi çıkarlarını savunmada en gayretli siyasî örgüt olan AP'yi kayıtsız şartsız desteklemekte direnemezdi. Onun için Amerika'nın tutumundaki son değişikliği değerlendirirken, «iktisadî tahlil» yapacağım diye devrimci güçlerin antiemperyalist mücadelesinin önemini değerlendiremeyenler, baş etkenin bu olduğunu göremeyenler büyük hataya düşmektedirler.

BOŞUNA ŞEHİT VERİLMEDİ

Evet, akıtılan kan boşuna akmadı. Boşuna şehit verilmedi. Emperyalizm, kısa da olsa, bir iki adım gerilemek ve hiç değişse vesayetini daha ustaca maskeleyememesinde zorunda bırakılmıştır. Amerika + işbirlikçi sermaye + feodallar ortaklığının politika alanınmakla birlikte gene de küçük burjuva bürokrasisinin geniş çevreleri ile bağlarını sürdürmekte olan CHP'ye yaklaşıma zorlanmıştır. Johnson'un ünlü hakaret mektubuna daha dün muhatap olmuş İsmet İnönü'nün, Amerikan elçisi tarafından elçilik binası kapısında yarım saat beklenmesinin, davetlerin, gezilerin taşıdığı anlam işte budur.

Şimdi görünüş odur ki, siyasî ihtirasları, Atatürk'ün «İstiklâl-i tam» ilkesine bağlılıklarından çok daha kuvvetli olan bazı CHP göbekçileri, halkımızın antiemperyalist mücadelesinin meyvalarını dermeğe hazırlanmaktadır. CHP örgütü içinde «yalnız adam» diye anılan Bülent Ecevit'in radikal reformist bir platformdan yürüttüğü siyasî propaganda, şehir ve köy emekçileri arasında oldukça etkilidir ve (umulmadık bir gelişmeyle karşılaşılmazsa) önümüzdeki seçimlerde CHP'nin oy oranında önemli bir artış beklenebilir. Öte yandan, AP'nin bu sefer de yüzde ellinin üstünde bir oy oranı sağlayarak tek başına iktidara gelmesi ihtimali pek yoktur. Bu durumda CHP'nin seçimlerden sonra bir koalisyon içinde iktidara gelmesi bir sürpriz olmayacaktır. Ama bugünkü haliyle CHP, Ecevit'in yığınlara vaadettiği köklü reformları gerçekleştirecek terkip ve eğitimde bir parti değildir. Ecevit halkın önünde güzel konuşmaktadır, ama, siyasî platformunu içtenlikle kabul ettirmesi imkânsız olan partisinin kaşarlanmış politikacılarını örgütü içinde etkisiz hale getirmiş değildir. CHP'nin milletvekili aday listelerini gene bunlar dolduracaklardır. Öyle ki, Ecevit bugün bir yandan «düzen değişmelidir» sloganını öne sürerken, öte yandan düzenin değişmesinden yana olmayan politikacılar için oy toplama gibi çelişkili bir durum içinde bulunmaktadır. Hiçbir bünye değişikliğinden geçmeyen bir CHP'nin katılacağı bir iktidar, «düzen değişmelidir» sloganını ciddiye alan şehir ve köy emekçilerinin özledikleri köklü dönüşümlerden hiçbirini gerçekleştiremeyeceği gibi, en iyimser bir tahminle,

Amerikan emperyalizminden yüzeyle bazı tavizler elde etmekle yetinerek ve vesayet ilişkilerine son vermek gibi bir millî amacın yerine getirilmesini bir başka bahara bırakacaktır.

KÖTÜ SİCİL

Bazı CHP ileri gelenlerinin ABD 'ye davetli misafir olarak gidişlerini değerlendirirken, biz CHP'nin 1945-50 döneminde iktidar partisi olarak ve 1950-60 döneminde de ana muhalefet partisi olarak kötü sicilini hatırlamaktan kendimizi alamamaktayız.

İkinci dünya savaşından sonraki dönemde, sağın sırtını sıvazlayıp solu ezerek çok partili demokrasicilik oyununa giriştiğimiz zaman, sağa kaymış iktidar partisi CHP ile, ana muhalefet partisi DP arasında ki mücadele, özünde, emperyalizme yaranma ve karşı-devrimci güçlere taviz yarışması idi. Sonunda, ne de olsa Kemalist kökenlerinden tam olarak kopamayan CHP yarışmayı kaybetti, emperyalizme ve gerici güçlere tâvizde daha kesin ve kararlı davranabilen DP, 1950 yılında iktidara geldi. DP'nin iktidara gelişi, anti-kemalist karşı devrimi perçinleştirdi. 1950 den sonra da, Türkiye'nin ekonomisinin, savunmasının, toplumsal hayatının bütün alanlarının yabancıya peşkeş çekildiği uzun yıllar içinde, Amerikanofillikte Menderes'ten bile ileri gidebilen bir Kasım Gülek'in çıkarları ve âsası CHP'nin sembolü oldu.

Evet, CHP'nin sicilinde bunlar da yazılıdır. Önümüzdeki seçim sonrası döneminde CHP'nin bir koalisyon içinde ya da bir azınlık iktidarı olarak, bir şehir ve köy küçük burjuvazinin reformcu örgütü payesine yükselmemesi ve Ecevit'in umutlandığı yığınları hayal kırıklığına uğratması, öte yandan da Yüzeyle ufak tefek tavizlerle yetinerek özünde Amerikan vesayetini sürdürmesi, Türkiye'deki hızlı devrimci birikimi yavaşlatamayacaktır. Böyle bir gelişme ancak CHP'nin millîci çevrelerdeki dayanaklarını yitirmesi sonucunu verebilir.

Türkiye'de parlamentarizmin, ancak tam bağımsızlık doğrultusunda, demokratik devrim doğrultusunda Türkiye'nin yol almasına yardımcı olan bir araç olarak işliyebildiği takdirde bir geleceği olabilir. Yani parlamentarizmin karşı-devrimi perçinleyen bir kurum değil, ancak bağrında bütün ilerici akımların gerçek temsilcilerini barındıran bir devrimci kurum olarak tarihî gelişmemizi etkileyebildiği takdirde bir geleceği olacaktır.

1945-60 döneminde olduğu gibi, sosyalist akımı tecrit etmeye, bastırmaya ve politika alanı dışında tutmaya kalkışanlar ve politikayı statükocu partilerin emperyalizme yaranma ve karşı-devrimci güçlere taviz yarışması haline getirme yolunda çaba harcayanlar, gerçekte parlamenter düzene kasetetmektedirler.

Amerikayla nasıl konuşulur?

Bütün bu söylediklerimizden, siyasîlerin her hal-ü kârda Amerikalılarla konuşmaları gerektiği sonucu çıkarılmamalıdır. Kahraman Vietnam halkının temsilcileri de şu anda Paris'te Amerika ile konuşmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin bir diplomatı da Varşova'da Amerikalı meslekdaşı ile masa başında oturmaktadır. Avrupa'nın sosyalist ülkelerinin de ABD ile az çok normal ilişkileri vardır. Bir De Gaulle de Amerikalılarla konuşmaktadır. Bir Türk siyaset adamı Amerikalılarla De Gaulle'ün konuştuğu gibi konuşuyorsa, buna bir diyeceğimiz olamaz. Ve CHP'liler ABD görevlileri ile temaslarında, sözcüleri Orhan Kabıbay'ın Mecliste millî savunma bütçesini eleştirisinde ileri sürdüğü taleplerin (bizce yetersiz olan ama gene de ileriye doğru bir adımı temsil eden taleplerin) gerisinde kalamazlar. Ve Ecevit'in son bütçe konuşmasının özü ile çelişkiye düşemezler. Düşerse, «Türkiye'de Amerikan varlığının eksilmesinden yana olmayan» işbirlikçi AP iktidarının başı Demirel'in paraleline girmiş olurlar.

Anti-emperyalist mücadelenin savaşçıları olarak biz, Amerikan emperyalizmi ve teknelci tröstleri ile Amerikan halkını birbirinden ayırırız ve Amerikan halkının gerçek çıkarlarının Türkiye'nin çıkarları ile bağdaşabileceğini biliriz. Ve yine biz, CHP içindeki, Amerika ile işbirliğine kendi sıralarının gelmesi için AP'nin yerini kapmak için, sabırsızlanan «ortanın göbekçisi» takımı ile, tam bağımsız Türkiye savaşına katılan, ortanın, soluna içtenlikle inanmış genç kuşakları birbirinden ayırırız. ABD ile işbirliğine yatmış muhtemel bir CHP iktidarının, CHP'nin genç kuşaklarla ilişkilerini koparması demek olacağını biliriz.

Ve biz uyanık millîciler olarak, emperyalizmin gerçek bir gerilemesini ve Türkiye'nin millî demokratik devrim yolunda gerçek bir ilerlemesini temsil etmeyen hiçbir yüzeylese tâvize kanmıyacağız. Biz, bir yandan en tutarlı anti-emperyalist savaşçıların Demirel iktidarı tarafından faşist teröre tâbi tutulması karşısında kılını kıpırdatmazken, hatta bu konuda AP iktidarı ile üstü örtülü biçimde suç ortaklığına girerken, öte yandan özgürlükçü ve millîci görünme oyununu da iyi değerlendireceğiz.

Tam bağımsızlığı ve gerçek demokrasiyi yurduna gerçekleştirmeye azmetmiş olan Türkiye'nin millîci güçlerini açıkça karşısına almanın akıllıca bir davranış olmadığını anlayan Amerikan emperyalizmi, yabancı vesayeti denen zehir şeker bulayarak yutturma oyununa başvurmuştur. Bu oyuna gelmiyecektir Türkiye halkı!..

olaylar

Üniversitede arama tarama

Geçen yıldan beri aralıklı fasillarla devam eden, boykot ya da işgal diye isimlendirilen talebe hareketleri son günlerde daha da kitlevi bir nitelik kazanmıştır.

İktidar Partisi sorumluları ve onların paralelindeki bazı üniversite yöneticileri hafta kalkan bir takım vaatlerle hareketleri yatıştırır gibi almışlardı. CIA dan mali ve taktik destek alan, AP yöneticileriyle de tam bir işbirliği yapan silahlı komandolar talebenin bu gevşemesinden yararlanarak onları tamamen yıldırma manevrasına girişmişlerdi. Komandoların silah ve bomba kullanarak yaptıkları baskınlar artık olağan günlük olaylar halini almıştı. Bir ara, kendileri açısından, başarılı olan bu baskınlar, kısa bir süre sonra, hezimetlerle sonuçlanmaya başlamıştır. Kullandıkları araçların kendilerine çevrildiğini gören bu kabadayı bozuntuları kurtuluşu tabanları yağlamakta bulmuşlardır.

Bu zamana kadar komandoların sırtlarını sıvazlamaktan gayri bir tepki göstermeyen, ayrıca onların baskınlarına karşı en müsait ortamı yaratmakta aşikâr bir çaba harcayan AP sorumluları şimdi artık komando baskınlarını hezime uğratan üniversitelilerin buldukları binalarda arama tarama yapmayı kararlaştırdıkları anlaşılıyor.. Sükan da bu kararı doğrulamıştır.

Ne demektir bu? Bizce şu demektir:

Komandolar bize karşı olan hareketlere, gerektiğinde bir takım silahlı baskınlar yapacaklardır. Biz onlara dokunmayacağız. Mademki gençlik kitle halinde bize karşıdır. Komandoları gerektiği gibi teçhiz edip onlara da hadlerini bildirmek zorundayız. Komandoların sayıları bu gün için henüz azdır. Ama silahlı vurucu güçleri daha fazladır. Bu avantaj bizde olduktan sonra telaşlanmaya lüzum yoktur. Sonra talebe hareketleri deyip geçmeyin. Onlar yalnız üniversite yönetiminde söz sahibi olmak gibi, içinde buldukları eğitim ve geçim koşullarının düzeltilmesi gibi ders araçlarının ucuzlatılması gibi, mezun olduktan sonra iş bulabilmelerinin halli gibi yıllardır askıda kalan sorunları ele almakla kalmıyorlar. Aynı zamanda Mustafa Kemal'in vaktiyle ortaya attığı «İSTİKLÂL-İ-TAM» sloganını TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE biçiminde hortlatma çabasıdadırlar. Bununla da yetinmiyorlar bir de GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE sevdasındalar. Bu nevi tehlikeli akımlar memleket çapında yayılma eğilimi gösterirse sonumuz geldi demektir. Amerikana emperyalistleri bizlerin dostudur. Vesayet ilişkilerini her ne pahasına olursa olsun devam ettirmekte ve denk getirdikçe daha da perçinlemekte kararlıyız. Bundan böyle komandolarımızın ellerindeki araçları alıp onları bozguna uğratan üniversitelerin binalarına resmi görevli polislerimiz girip arama tarama yapacak ve bulduklarını asıl sahiplerine iade edeceklerdir.

Evet, Sükan son tutumuyla açıktan açığa böylesine bir anlayışın yeni bir pratiğini daha uygulamak üzeredir. Ve milletin de eli kolu bağlı gençlerimizin komandolarla verilen tabancalara, bıçaklarla delik deşik edilmelerine seyirci

kalacağını ummaktadır.

6. Filo olaylarında talebe yurduna bazı toplum polislerinin yaptığı baskın sonucu iki üniversitenin gözleri oyuldu. Bir tanesi de, Vedat Demircioğlu, öldürüldü. Millet Sükan dan hesap mı sordu?.. Üstelik saldırıya uğrayan talebelerin tutuklanmalarıyla yetinilmişti.

Son İstanbul olaylarında da öyle - Tertipçi kuruluşlar işleyecekleri cinayetleri günlerce evvel ilân etmemişler miydi?! Güpegündüz polisin gözleri önünde fotoğraflarla cinayetler tespit edilmemiş miydi. Bütün bunlar vız gelirdi... Hesap sormakta neymiş ki?!... Sükan, ümitsiz de olsa, komandolarla omuz verip, üniversitelerde yapacağı arama taramalarla meydan okumakta devam ediyordu.

5500 Copçu daha Sükan'ın emrinde

AP iktidarı şehirde, köyde yeni kanlı pazarlar hazırlığındadır. Demokratik direnme hareketini yoğunlaştıran gençliğe, antifeodal direnmeye koyulan fakir köylüye karşı iktidarın tek tedbiri cop, dipçik ve hapishane olmaktadır.

Geçen Perşembe günü Senato toplantısında, Sükan'ın emrine 5575 kişilik yeni bir toplum polisi kadrosu veren tasarı muhalefetin direnmesine rağmen kabul edilmiştir.

İşbirlikçi GP sözcülerinin tasarımı desteklemesine karşılık CHP Grubu adına söz alan Fikret Gündoğan, iktidarın toplumsal olayların üstesinden gelemediği için baskı tedbirlerine başvurduğunu, Türk toplumunun bir aşamadan geçmek üzere olduğunu, bunun önlenemeyeceğini anlatmıştır. TİP'li Senatör Fatma Hikmet İşmen ise, «Bu tasarı ile 5 bin copçu, hükümetin emrindeki millis kuvvete eklenecektir... Kanlı pazar olaylarında polisin uygulamaları dehşet vericidir; yapmadıkları rezalet kalmamıştır» demiştir.

Aynı gün Demirel Emniyet teşkilâtının 124. kuruluş yıldönümünde Polis Kolejinde «Emniyet kuvvetlerinin siyasî maksatlar için kullanıldığından bahsedilemez» derken, yine Senatoda Tabii Senatör Ahmet Yıldız, gündem dışı söz alarak Demirel'e gereken cevabı veriyordu:

«Kanlı Pazar olayları, 6/7 Eylül olaylarından daha kötüdür. Hükümetin tutumu, endişe vericidir. Bakanın kaba kuvvetlerle gizli tertipler peşinde olduğunu belirten örnekler vardır. Toplum Polisi, parti militanı haline gelmiştir. Hükümet, bunları gizliyor, filmi gizliyor, araştırma yapıldığı takdirde, belki de arkadaşlar, dillerini yutacaklardır. Hükümet, denetimden kaçmaktadır.»

Kanlı pazarın baş teşvikçisi iktidar kılığı parlamentoda gensoru açtırmamakla bu kirli işten sıyrılacağını ummaktadır. İstanbulluların gözleri önünde cinayet teşvikçiliği yapanlar ergeç adalet önüne çıkarılacaklardır.

Kanlı pazarın baş teşvikçisi iktidar kılığı parlamentoda gensoru açtırmamakla bu kirli işten sıyrılacağını ummaktadır. İstanbulluların gözleri önünde cinayet teşvikçiliği yapanlar ergeç adalet önüne çıkarılacaklardır.

Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı, «Kanlı Pazar»ın sorumlularını tespit için kurduğu «Hukuk Bürosu»nda yapılan çalışmaların sona erdiğini açıklamış ve bir bildiri yayınlamıştır. Yapılan açıklamaya göre Hukuk Bürosunun çalışmaları sonunda 30 kişinin ad, adres ve fotoğrafı Savcılığa verilmiştir. Taksim olayları ve aynı nitelikteki başka olayları içinde toplanan belgeli bir kitap da yakında kamuoyuna sunulacaktır.

Edebiyatçılar birliği gecesi

Türk Edebiyatçılar Birliği, 19. Nisan. 1969 cumartesi gecesi Aksaraydaki TÖS salonlarında büyük bir sanat ve edebiyat gecesi düzenlemiştir.

Saat 20.00'de başlayacak olan gecede tanınmış şair ve hikâyeciler kendi eserlerini okuyacaklar ayrıca Devrim için Hareket Tiyatrosu topluluğu bir perdelik bir oyun oynayacaktır. Tiyatro sanatçısı Aylâ Algan ile Gülsen Tuncer'in Nâzım Hikmet'ten şiirler okuyacakları geceye ünlü sanatçı Ruhi Su da katılacaktır.

Tanınmış yazarlarımızın kitaplarını imzalayacakları gecenin davetiyeleri Aksaraydaki Kitap Kitabevinden, Çağaloğlunda Öncü Kitabevi ile Cem Kitabevinden ve Beyoğlunda Dönem Kitabeviyle TÖS'ten temin edilir.

Madenler satılıyor

Devrimci Öğrenci Birliği madenlerinin satılması üzerine aşağıdaki bildiri yayınlamıştır. Bildiride şöyle denmektedir:

«TRT ve Nizamî Koruma Kanun tasarılarına kamu oyunun dikkati çekilerek madenlerimizin hepsi 14 .Mart. 1969 Tarih ve 13148 Sayılı Resmî Gazetede 6/11148 Numaralı kararname ile emperyalistlere satılmıştır.

Buna göre Amerikan Potash and Chemical Corporation ile Fransız Ugine Kuhlmann Firmalarının teşkil ettiği gruba maden cevheri hazırlamak zenginleştirmek mamul ve yarı mamul hale getirmek ihraç etmek hakları tanınmıştır.

Bu firmalar bakır, berilyum, bor tuzları seryum, florin, fosfat, kobalt, lityum, nikel, niobiyum, sodyum tuzları, toryum, titanyum, vanadyum, zirkonyum madenlerini aramak, bulunmuş-

Şiar Yalçın'ın şahsında
bütün namuslu devlet memurlarını
yıldırımak istiyen egemen sınıflara ve
onun iktidarına karşı
vatanseverleri seslerini yükseltmelidirler.

● olaylar

ları devralmak ve işletmek bunları yarı mâmül ve mümül hale getirmek ihraç mâmullerini müsaade ile dahile satmak yetkileri tanınmıştır.

Bunun anlamı Türkiye'nin bütün madenlerinin satılmış olduğudur. Bunun sonucu M.T.A. ve Etibank'ın yetkilerinin iyice kısılması ve kapatılma yoluna gidilecek ve maden sahalarının ruhsatları iptal edilerek Milli şirketlerin hakları emperyalistlere devredilecektir.

Bu günün teknolojik gelişmesinde büyük rol oynayan Kobalt, Nikel, Niobyum, Toryum, Titanum, ve Vanadyum ile Zirkonyum gibi minarellerin de kararnameye ithal edilmişleri ve diğerleri gibi bunların da memleket dahilinde satışlarının izne bağlı oluşu, bunların önce ihracını sonra da ithalini gerektirecek ve teknolojik gelişmemizi büyük ölçüde engelliyecektir.

Bilhassa Stratejik olan bu madenlerin tasarruf hakkının yabancılara ait olması milli gücümüzü büyük ölçüde olumsuz yönde etkileyecektir.

İşte bu gayri milli zihniyet Türk Mühendis ve Teknisyenlerini bu tip teknolojiyi geliştirmeyeceğini kararnameye gerekçe olarak göstermektedir. Genel bu zihniyet milli sanayimizi çıkmaza sokmuş ve başarısızlıkları Türk Mühendis ve Teknisyenlerine yükleterek yabancı uzmanları davet etmiştir.

Bu kararnameyi imzalayanlar şunu bilmelidirler ki büyük Milli Kurtuluşu GAZİ MUSTAFA KEMAL'İN GENÇLİĞİ ve HALKI bunlardan er geç hesap soracaktır.

Hesaplarını Mahkeme-i kübrada değil yakın bir gelecekte büyük TÜRK HALKI'nın önünde vereceklerdir.

KAHROLSUN EMPERYALİSTLER ve onların UŞAKLARI

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE.»

Şiar Yalçına kurşun yağmuru

Koyulhisar'ın devrimci Savcısı Şiar Yalçın'a yine silâhli saldırıda bulunuldu, evi kurşun yağmuru tutuldu. Yatak odasının penceresinden sıkılan kurşunlar odasının tavanına saplandı. Yaralanan yoktur. Fakat, Sivas Valisi Yörükoğlunun «Savcıyı korumak veya ürkütme için ateş edilmiş olabileceği» şeklinde demeç vermesi en hafif tâbiriyle sorumsuzluktur. Bundan üç ay önce de bulunduğu Su şehri Savcılığı sırasında Şiar Yalçın'ın evine dinamit atıldığını ve sorumlularının hâlâ bulunamadığını ve belki de hiç bulunamayacağını hatırlarsak, bu işin altında devrimci savcıdan rahatsız olan mütegalibenin kirli tertipleri yattığını anlarız.

Şiar Yalçın iki yıl önce Finike Cumhuriyet Savcısı iken de Atatürkçü ve devrimci düşünceleri yüzünden toprak ağalarının, eşraf ve mütegalibenin hismine uğramış ve iktidarın da gayretiyle Koyulhisara sürülmüştü. Egemen sınıflar, zenginlere olduğu gibi fakirlere de kanunları eşit şekilde uygulamakta direnen bir cumhuriyet savcısını yıldırımak için bütün yolları denemişlerdir. Hakkında bir düzineye yakın «tahkik izni» verilmiş, meslekten çıkarılmak istenmiş, evine dinamit atılmış, kurşun sıkılmıştır. Bütün bu saldırılara rağmen, bu yılın Şubat ayı başında yayınladığı bildiriye, gerçekten Cumhuriyetin şerefli savcılarında biri olduğunu göstererek Şiar Yalçın şunları haykırıyordu: «...Bu ülkede Cumhuriyet Savcılarının egemen

sınıfların uşağı olmadıklarını, sadece milletin ve Anayasa ile insan haklarına aykırı olmayan kanunların hizmetinde ve emrinde olduklarını... göstermeğe kararlıyım.»

Şiar Yalçın'ın şahsında bütün namuslu devlet memurlarını yıldırımak istiyen egemen sınıflara ve onun iktidarına karşı vatanseverleri seslerini yükseltmelidirler.

Şiar Yalçın'ın evi kurşun yağmuru tutulmadan bir gün önce B. Millet Meclisi toplantısında savcılarının mevcut teminatını da ortadan kaldırmayı hedef alan bir kanun tasarısı görüşülüyordu. Pek tabi tasarıyı parlamentoya AP getirmişti ve Savcılarının nakil ve atanmalarını düzenleme iddiasını taşıyordu. CHP ve TİP sözcülerinin çabasıyla tasarının görüşülmesi şimdilik geriye kalmıştır. Ama Demirel - Sükan - Dinçer ortaklığının Anayasayı çiğneme bahasına adım adım nerelere kadar uzanmak istedikleri günden güne daha açıklıkla ortaya çıkmaktadır.

Arsa ofisi kanun tasarısı

gece konu halkına değil

Ankarada yeni mahallenin Karşıyaka semtinde, Belediye yıkım ekipleri ile gecekonsunun yıkılmasına karşı koyan halk arasında çatışmalar olmuş, gecekonu sahipleri memurları taş yağmuru tutmuşlardır. Toplum Polisi getirilerek duruma hâkim olunmak istenmiş bu sefer de halk Ziraat Fakültesi öğrencilerini yardıma çağırmıştır. Öğrencilerin yıkım kararı olup olmadığı sorularına copla karşılık verilmiş, hep-

si nezarete alınmış ve gecekondular fakir insanların başına yıkılmıştır. Gecekondusu yıkılırken eşyalarını kurtarmak isteyenlerden biri çöken duvar altında kalarak ağır şekilde yaralanmıştır. Gecekonu halkı, olaydan sonra, Yenimahalle Kaymakamlığı önünde topluca protestoda bulunmuşlardır.

Köyde ağanın el koyduğu Hazine toprağın-dan atılan ya da toprak yetmezliğinden göç eden fakir köylüleri şehirde bekleyen polis copudur ya da çatısının başına yıkılması... Şehirleşme hızının arttığı ülkemizde alabildiğine serbest bırakılan arsa spekülasyonu, zenginlerin apartmanına apartman katmakta fakiri gecekonda mahkûm etmektedir. Parlamentoda görüşülmeye başlanan Arsa Ofisi Kanun Tasarısı, arsalardaki aşırı fiyat artışlarını önlemek üzere, tanzim alışı-satışları yapmak; konut, sanayi ve turizm bölgeleri ve kamu tesisleri için arazi sağlama gerekçesini taşımaktadır. Fakat tasarı da kasten bırakılmış büyük boşluklar yüzünden arsa spekülasyonu önlenemeyeceği gibi suistimallere de açık kapı bırakılmıştır. Bu yarıları ile tasarı egemen sınıflara mensup kişilerin ya da baskı gruplarının devlet imkânlarından kolaylıkla yararlanmalarına sebep olacaktır. Yapılan arsa stoku, siyasî baskılarla meselâ kökü dışarda turizm ya da endüstri tesislerine peşkeş çekilecektir. Böylece arsa spekülasyonu daha da meşrulaşacaktır.

SBF İskân ve Şehircilik Enstitüsü Müdürü Prof. Fehmi Yavuz geçenlerde verdiği konferansta aynı konuya dokunmuş ve yurdumuzda 350 bin liraya satılan bir arsadan yılda iki buçuk lira vergi alındığından yakınlıkla, taşınmaz mal değerlerinin artışları önlenemedikçe alınır gibi görünen tedbirlerin hiçbir olumlu sonuç vermeyeceğini açıklamıştı.

ayıkla pirincin taşını

Ne devletiyiz?

Demirel Emniyet Teşkilâtının 124. Kuruluş yıldönümünde şöyle konuştu: (Radyodan dinledim)

«Üç türlü devlet vardır: jandarma devleti, polis Devleti; Hukuk Devleti. Biz Hukuk Devletiyiz!..»

Doğru mu, yanlış mı düşünürken ertesi gün gazetelerde okudum, konuşmanın gerisi... Polislere şöyle öğüt veriyordu Demirel: «Yeni suçlardan korkmayın!»

Anladım ki biz Hukuk devletiyiz! Polisleri suç işlemeğe zorlayabilir miydi, Hukuk geriden yetişmesel..

Bakalım

Bir arkadaşta piyangodan büyük para çıktığını duymuş, onun adına sevinmiştim.

İlk rastlaşmada sordum:

«Para çıkmış piyangodan öyle mi?»

«Çıktı!» dedi «Çıktı ama..»

«Eeee?..»

«Aslı çıkmadı!»

Amerika, azar azar da olsa çıkacakmış

● rifat ilgaz

Vietnam'dan. Çıkmasına çıkacak ama, bakalım aslı çıkacak mı?..

Şişin bakalım şişin

Halka dönük bilim, halka dönük öğrenim, halka dönük sanat, halka dönük kültür diye diye, opera binası Kültür Sarayı oldu, çıktı. Bu saray da girdi, halkın uzaktan seyredeceği saraylar arasına!..

Gezip görmek isteyenler, yerebatan Sarayına girer gibi, alırlar bileti, girerler içeri! Girerler de verdikleri paracıklarla mutlu azınlığın daha da mutlu olması için neler yapıldığını görüp de şişinsinler!

Üniversite olarak

Boykot geliştikçe gelişiyor. Rektör Kurdaş gençlere olan öfkesini şöyle belirtiyor:

«Memleketi ve haysiyetimizi savunmalıyız. Üniversite olarak bu gayreti göstereceğiz!»

Şaşılacak şey!
Kurdaş yoksa öğrencilerden yana mı geçti!

Demokratik köylü hareketi gelişiyor ve Söke'de ikinci bir Taksim katliamı hazırlanıyor!

Halkımızın Millî Demokratik Devrim mücadelesinin gelişmesi, emperyalistleri ve onların yerli uşaklarını iyice ürkütmüştür. Emperyalizm, ülkelerinin bağımsızlığı ve demokratik hakları için, bütün oy ve koltuk hesaplarının ötesinde mücadele eden millîci güçleri bölmek ve zayıflatmak için yeni çareler ararken, yerli uşakları köylümüzün gelişen demokratik hareketlerine karşı yıldırma ve sindirme metodlarına başvurmaya çalışmaktadır. Akhisarda binlerce köylüden dayak yiyen toprak ağaları ve onların uşakları, bu defa da Söke de parlayan devrim ateşini kanlı bir biçimde söndürme tertipleri peşindedirler.

Söke havalisinin mütegalibesinden 75 bin dönümlük toprak sahibi, Ziraat odaları birliği başkanı Fahri Tanman'ın Konya'dan getirttiği 300 ve yanında çalıştırdığı 1000 kişiyle Söke mitingini basma hazırlıkları içinde olduğu bildirilmektedir.

Topraksız ve az topraklı köylülerin demokratik mücadelesine karşı hazırlanan bu tertiplerin arkasında işbirlikçi iktidarın olduğundan şüphe edilmemelidir.

İktidar ikinci bir Taksim katliamı peşindedir. Polisin böyle bir katliamda olaylara seyirci kalacağı ve hatta saldırganlara yardım edeceği Taksim olaylarında açıkça ortaya çıkmıştır.

Bu durumda saldırıya uğrayan köylülerin, Atatürkçü ve devrimci aydınların, gençliğin meşru müdafaa da olacağını açıklar.

Kanunî bir mitinge, daha önemlisi köylümüzün demokratik hareketine kasteden saldırınlara gereken cevap verilmesidir.

Bu uğurda başta Akhisar ve Ödemiş mitinglerine katılan tüm devrimci ve uyanık köylüler, Atalan ve Göllüce'nin topraksız köylüleri; Söke li kardeşlerinin yardımına koşmalı, Kemalist ve sosyalist aydınlar, Tüm ilerici gençlik, Sökeli köylülerin bu mücadelesini desteklemelidirler.

YAŞASIN KÖYLÜMÜZÜN DEMOKRATİK HAREKETİ
KAHROLSUN TEPECİLER VE TOPRAK AĞALARI

Köylülere zulüm var

Kütahya'nın Değirmenözü İstasyonu halkının devrimci niteliği yüzünden 3 yıla yakın bir zamandanberi mevcut düzenin faşizan baskısı altında, ilk günlerde doğrudan sosyalist, devrimci oldukları söylenerek karakollara götürülüp dövülüyor, insana yakışmayan hakaretlerle bu yeni filiz vermeye başlamış bilincin köküne imtiyazlı zümrelerin kirli emellerinin suyu akıtılmaya çalışılıyor.

3 yıl, bu faşizan baskının tedhiş ve yıldırıcı hareketlerine karşı haklı olmanın verdiği kuvvetle direndik, işimizden atıldık. aç kaldığımız günler oldu. Zengin çocuklarının yediği pastadan sulanan ağızları tarhana çorbasına muhtaç kalan yavrularımızın çelimsiz vücutları insancıl yüreğimizi daha da yaraladı.

Kimimiz köylü, kimimiz işçiydik. Ve bunun için de, devrimci niteliğimiz doğaldı. Dış etkilerle değil, mevcut şartlar, gündelik hayatımız için de oluşan otodinamizmi tamamlıyordu.

Yoksulluğumuzdan doğan acıların, mahru-

miyetlerin yakınmalarla dudaklarımızdan taşan ağıtları bizi temele inmeye zorladı. «Bacı neden ağlıyorsun?» yerine; türkülerimizin, ağıtlarımızın sebeplerini araştırmaya başladık ve bunun için köyümüze bir kütüphane açtık. Gördük ki, acılarımız, yakınmalarımız, ağıtlarımız açık seçik bir iktisadî temelin üstüne bina edilmiş. O zaman anladık, gel girdi, içimizde düğümlenen acılardan kopan gözyaşları bu meseleyi çözmeyecek; bu matematiksel bir mesele. İşte asıl kıyamet ozaman koptu. Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığından gelen İsmet Erdem isimli bir Jandarma Teğmeni Kütüphanemizi iki defa kapattı. Kişiliğimizi zincire vurmak istediler. Karakollarda ifadeler, kelepçe, nezaret ve coplarla üstümüze saldırdılar. Meseleler, kafalarımızda bilimselliğe, aydınlığa kavuşunca, «moskof uşağı, vatan haini, komünist» dediler.

Bu üç yıl, çeşitli provakasyonlarla, tedhiş ve yıldırıcı hareketleri ile; bilimselliğe dayanan düşüncelerimizi kafamızda hapsedmeye, yakınmalarımızı boğazımızda düğümlenmeye çalıştılar. Devrimci kuruluşlara başvurduk. Partisi, gençliği ve derneği ile gelip halimizi gördüler. Buraya kadarından, onların tutukları raporlara geçtiği için bahsetmeyeceğiz. Bu devrimci kuruluşlarımızın köyden ayrılışlarından 2 gün sonra bir arazi esaselesi bahane edilerek, buna mal bulmuş mağribî gibi sarıların yaptıkları işgüzarlığı, köy halkı olarak aşığına rapor edip son bir defa daha kamu oyuna duyurmayı uygun bulduk.

Köyden şehire, işçilik hayatına atılmış olanların arkalarında bıraktıkları birkaç dönüm araziyi köyde kalanlardan birine ortak olarak verirken hiçbir resmî muamele yapılmaz. Değirmenözü halkından Mehmet Ali Aslan da köyün geleneklerine uygun olan bu genel hareketle arazisini 4 yıl önce İhsaniye Köyü'nden Tahir Saltık'a ortak verdi. Fakat aradan geçen bu 4 yıl zarfından kendisine arazisinden kalkan mahsulden hiçbir şey verilmediğini görünce, arazisini bu defa aynı geleneksel şartlarla Değirmenözü halkından Mevlüt Karakaya'ya verdi. Devrimci bir niteliği haiz olan biz köy halkına karşı ötedenberi yıldırıcı ve tedhiş hareketlerini üstüne almış olan Jandarma Karakol Uzatmalı Çavuşu Ahmet Çelenk'in mutad plânlarından biri olduğunu aşağıda açıklayacağımız ifadeler gösterecektir:

Mevlüt Karakaya 3-4-1964 günü arazi sahibinin kendine ortak olarak devretmiş olduğu tarlayı sürmeye gittiğinde eski ortakçı Muhtar Tahir Saltık bıçak çekip Mevlüt Karakaya'nın üstüne yürüdü. Buna karşı kendini müdafa etmek zorunda kalan Mevlüt Karakaya hayvanları idare etmek için kullandığı sopayı Muhtar Tahir Saltık'ın eline vurarak bıçağı düşürdü. O zamana kadar İhsaniye Köyü'nden 20 kişiye yakın bir kalabalık gelerek Mevlüt Karakaya ve imece olarak gelen Seydi Ahmet Akkoç'a karşı pasif bir direnmede bulunurken durumu uzaktan gören arazi komşuları yetişip uzlaştırıcı bir dile konuştular. Tahir Saltık'ın Mevlüt Karakaya'ya çektiği bıçak Değirmenözü halkının Ali Kara'ya verilerek karakola teslim edilmesi istendi, o da bu ara karakola gidip bıçağı teslim et-Mevlüt Karakaya ve Seydi Ahmet Akkoç, Köyümüz Karakoluna gidip şikâyetçi olduklarını söyledi. Hadisenin büyümesine fırsat vermemek için

İedikleri zaman Jandarma Karakol Çavuşu Ahmet Çelenk'in «Gidin ifadenizi Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığına verin, ben ifadenizi almıyorum!» demesi üzerine yarım saat sonra hareket eden 12 mototrenine Mevlüt Karakaya ve Seydi Ahmet Akkoç bindikleri zaman, Janya ve Seydi Ahmet Akkoç bindikleri zaman, Jandarma Karakol Çavuşu Ahmet Çelenk evlerimizden ve hatta köy merasında sürüsünün başında bulunan iki kişiyi de alarak karakoldaki nezarete sokmuştu. Karakol Çavuşunun odasında mütecaviz muhtar Tahir Saltık'la İhsaniye Köyü'nden 20 kişi oturuyorlardı. Bu ara Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığından jandarma ile ikinci defadır kütüphanemizi kapatan Jandarma Teğmeni İsmet Erdem geldi. Bizi nezaretten dışarı çıkararak Çavuş Ahmet Çelenk Teğmen İsmet Erdem'e, karakolu basıp camları kırıldığını söyleyince gerçekten camların kırılmış olduğunu gördük. Daha önce telefon edilerek Çöğürler Jandarma Karakolu tarafından, Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığına şikâyete giden Mevlüt Karakaya ve Seydi Ahmet Akkoç da yarı yolda indirilip yanımıza getirildikleri zaman Jandarma Karakol Çavuşu Ahmet Çelenk, Teğmen İsmet Erdem'e «mütecaviz kaçakları yakaladık» dedi. Mutad olduğu üzere adı geçen Jandarma Çavuşu ve Teğmen tarafından dövülen 9 devrimci arkadaş arazi meselesinde çıkan ihtilâfta bile yoktuk.

Yine bu ara köyümüz ihtiyarlarından Ali Ekber Karakoç, meseleyi İçişleri Bakanlığına anlatan 3-4-1969 tarih ve 1 sayılı telgrafla bildiriyor. Tabi hiçbir haber alamadık.

Teğmen İsmet Erdem; Mevlüt Karakaya'ya kelepçe vurarak Ali ve Hasan Karakaya, Seydi Ahmet Akkoç, Ali Kara, Mehmet Ali Dere, Mehmet Akkoç, Şaban Karakaya'yı (8 kişi) askerî pkaba bindirip Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığına bağlı nezarete saat 2000 de aldılar. Değirmenözü Karakol Çavuşu Ahmet Çelenk de bizimle gelmişti.

Bizim Kütahya Jandarma Merkez Kumandanlığına götürüldüğümüz günün gecesi, Değirmenözü'nde bulunan jandarmalar evlerimizden çatıları üzerine sabaha kadar fasılalarla silâh atıyor ve sık sık evlere gelip yaşlı erkeklerle çocuk, kadın ve kızlarımızı: «Silâh atan kim?» diye sıkıştırıp, hırpalamaya çalışıyorlar. Buna, İstasyonumuz Makasçılarından Bahattin Şahadet etmektedir.

Burada, jandarma erlerinin yatak odası olan yerde bizi topladılar. Arazi ihtilâfı ile başlayan hareket tamamen şekil değiştirdi. Değirmenözü Jandarma Karakol Çavuşu Ahmet Çelenk ortaya dikildi. Çavuşla ötedenberi fikirbirliği içinde bulunan Değirmenözü'nden Şerif Ahmet Kutlu ve Kütahya'da oturmakta olan kar-

teşi Hava Assubayı Faruk Kutlu yargılayıcı tavırlarla «bu oruspu çocuklarına ne yaparsanız azdır; hem komünist hem de kızılbaşlılar!» deyerek tahrikçilik etmeye başladılar. Bu defa Jandarma Çavuşu Ahmet Çelenk: «Hadî bakalım o üniversiteli kırık döller, Yunus Koçak dediğiniz herif, hani o sosyalist dediğiniz milletvekilleri, avukatlarınız kurtarsın bakalım elimden. Şimdi elime düştünüz mü?, «Yaklaş Ali Kara, Sen Mevlüt, pis komünis, kızılbaş köpek!»

Bizi birer birer yatırdılar. 4 jandarma erinin tutmuş olduğu ayaklarımızın altına copla vuran Çavuş Ahmet Çelenk yorulunca Jandarma Teğmeni İsmet Erdem Yardıma geliyor ve her ikisi de: Karırlarımıza küfrediyor, arada bir müslümanlığa davet ettiklerini söylüyorlardı. Copun tesiriyle bayılanın ayağından iki jandarma eri tutup sürüklüyor, devir tamamlanınca ayılmayan olursa yüzüne bir kova su döküyorlardı. Meselâ Mevlüt Karakaya bayıldıktan sonra da dövüldüğü için bizlerden biraz daha geç ayılıyordu. Onun için, onu ayıtlarken her 4 keresinde de su ile ayılttılar. 3-4-1969 günü saat 2030'dan 4-4-1969 günü saat 1400'e kadar bu coplu ameliye devam etti. Aynı gün saat 1630'da savcının karşısına çıkardılar. Sorgu hakimliğine havale eden Savcudan muayenelerimizin yaptırılmasını istedik, yürüyecek halde değildik, çöktüğümüz zaman jandarma arkadan mavi-zer dipçigi vuruyordu.

Sorgu Hakimî ifadelerimizi aldıktan sonra hepimizi serbest bıraktı. Muayenelerimiz için Kütahya Devlet Baştabipliğine gittiğimizde, ayaklarımıza bakmadı ve muayenemiz için ısrar eden Ali Kara'ya iki tokat atarak «siktirin gidin!» diye bağırdı.

Sudan sebeplerle bu zulüm mekanizmasını bize reva gören hükümete müteaddit defalar dilekçelerle, Büyük Millet Meclisine verilen iki önerge ile duyurmuş olmamıza rağmen, daha da yoğun bir şekilde bürünmesi bizi nasıl olur da gayri meşru yollara itmez? Bu namussuzca zulüm mekanizmasına karşı, doğa hukukuna sarılmamızı zorunlu kılan şartları yaratanlardan bundan sorumlu olmayacaklar mı?

Ege'den haberler

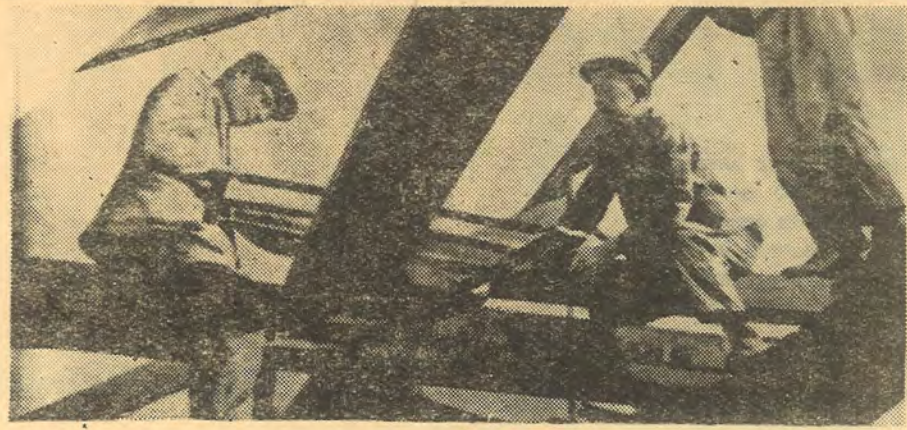
- Ege tütün üreticileri, tütün sömürsüne karşı Tütün Üreticileri Sendikası (T.Ü.S.) adıyla devrimci örgütlerini kurmaya başlamışlardır. İlk teşebbüs Akhisar'ın Gölmmarmara köyünden gelmiş diğer köy ve kasabalarda bunu takip etmektedir.

- Akhisar Gölmmarmara da F.K.F. nin «Bağımsız Türkiye» bildirisini dağıtan 16 yaşında devrimci köylü, önce Akhisar savcılığında ifadesi alınmış daha sonra karakolda dövülmüş, cereyana tutulmuştur. Ayrıca sebep gösterilmeksizin aynı köyden devrimci arkadaşımız İbrahim Evci'yi de aramaktadırlar.

- Devrimci gençler 6-4-1969 Pazar günü «Devrim için hareket» tiyatrosu ile Hortuna köyüne gitmişlerdir. Oyun I. kurtuluş savaşı ve emperyalizm konularını işlemektedir. Köyün sinemasında 3000 kişi tarafından izlenen oyun, köylüler tarafından çok beğenilmiş ve yer yer alkışlarla kesilmiştir. Oyundan sonra salonu terketmeyip, gençlerin konuşmasını isteyen köylüler; NATO'nun ne menem şey olduğunu montaj sanayinin Türkiye'deki zararlarını ve son baskı konularının sebebini sormuşlardır. Gençler bu sorularının cevaplarını daha sonra Sam amcanın klasik şarkısını yakmışlardır.

- Baskı kanunlarına karşı İzmirde de tepkiler almış, Ege Üniversitesinde tertiplenen forumda «Hakim sınıfların çıkarlarını sağlamak ve kanunsuzluklarını meşrulaştırmak istediklerini anlatmışlardır.»

- Fen Fakültesinde İngilizce dersine (B.4 kurunda) gelen Michelle Linville öğrenciler tarafından protesto edilmiş ve sınıftan çıkması istenmiştir. Fen fakültesi cemiyet başkanıyla görüşen barış gönüllüsü, öğrencilerle görüşmesini istemiş ve olayın bastırılmasını istemiştir. Buna karşılık cemiyet başkanı arkadaşlarını savunmuş ve hocanın dersten alınmasını istemiştir.

Köy Enstitülerinde iş ve insan emeği

Şerif Tekben

Köy Enstitüleri her bakımdan ilerici ve devrimci kurumlardır.

Bu kurumlarda gerek eğitsel gerek sosyal alandaki çalışmalar, insan tabiatına en uygun düşen sosyalist ahlak ilkeleriyle yurd gerçeklerine dayanır.

Klasik eğitim, insan hayatını ikiye bölmektedir: Öğrenme çağı, uygulama çağı. Gençler, 25 bazen 35 yaşına kadar derslik ve karatahtada bir takım bilgileri kitaplardan ve kulaktan bellerler. Sonra hayata atılırlar, mesleki uygulamalara girişirler. Aslında öğrenme eylemi bu ikinci dönemde olur.

Klasik eğitim, öğrenmeden çok, bir geçim aracı olan diplomayı kazanmayı amaç edinen Tükedici insanlar yetiştirir.

Köy enstitülerinde ise eğitim, öğrenme, uygulama diye ikiye ayrılmaz. İnsan yavrusu ilk, yaşlardan itibaren üretici bir eylem içinde yetişmeye başlar.

Çocuk kendine, yurduna, yurttaşına, dünyaya gerekli olan tesisleri kurarken, yaparken öğrenir. Kartondan ev, çamurdan ekmeğe değil, barınacağı yeri, karnını doyuracak ürünü elde etmek için çalışırken bilgilenir.

Bizce köy enstitülerinde uygulanan bu eğitim şekli bu kurumların en önemli yanındır. Türkiyede ilerici bir kadronun cesurca atılışlarıyla uygulanan bu eğitim sistemi üzerinde henüz bilimsel incelemeler yapılmamıştır. İnsanı ilk anlardan itibaren gerçek iş içinde üretici yapan bu sistemi anlayanlar yalnız sosyalist ülkelerdir.

Başta Fransa olmak üzere bütün kapitalist memleketler yukarıda belirttiğimiz, bellege dayanan klasik eğitimden kurtulamışlardır.

Gerçek iş ilkesinin uygulandığı köy enstitülerinde çalışma programları, klasik okullarındakinin tersine, esnek ve özellikle orada yaşayanların emrindedir. Çünkü iş içinde öğrenmenin tabiat ve sosyal olaylarla sıkı ilişkisi vardır. Toprağı zamanında sürmedin, tavında ekmedin mi aç kalırsın. Yağmur senin istediğin zaman yağmaz, sel, don... gibi tabiat olayları karşısında dersliğe kapandın mı açıkta kalırsın.

Bu anlayışla köy enstitülerinde çok işler yapılmış, büyük eserler yaratılmıştır.

Bakarsın bir günde elli bin fidanlı bir kavak ormanı kurulmuştur. Yağışlar başlamadan uygulama okulunu bitirmek gerekir. Okul, 27 nci gün boyasına, masa ve sandalyesine kadar tamamdır. Sekiz enstitüden gelen ekipler bir yaz mevsiminde Dicle Köy Enstitüsünü kurmuşlardır.

İnsan gücünün, insan emeğinin neler yaratabileceğini köy enstitülerinde yaşayanlar kadar kimse bilemez, bilincine varamaz.

Bu emek, kısa zamanda 20 köy enstitüsünü kurmuştur. İnsan gücüne dayanan bu çalışma ve eserler için devletin harcadığı para ise inanılmayacak kadar azdır. Niçin

Köy Enstitüleri adlı kitapta bu konuyla ilgili açıklama ve rakamlar vardır.

Biz burada, üretici bir toplumda işlerin nasıl yürüdüğünü ve neden ucuza mal olduğunu göstermek üzere bazı örnekler vereceğiz.

Harp yılları açlık var. Buğdayın dışarıda kilosu 120 kuruş. Kendi ekinlerimizden kendi fırınıımızda yaptığımız ekmeğe 5 kuruş mal oluyor.

Bin öğrencinin iş ve dış elbisesi ile çamaşırlarının dikimi için müteahhit kırk bin lira istiyor. Bu iş enstitü dikiş atölyesinde 3600 liraya çıkarılıyor.

Su ile çalışan kendi yaptığımız elektrik santralının günlük gideri 5-10 kuruşluk yağlama ile, kırılan ampul parasından ibaret. Bakıcısı, işleticisi öğrenciler.

Köylünün de ortak olduğu bir kooperatifimiz var. Bir de döner sermayemiz... Bu küçük kurum enstitüyü müteahhit belâsından kurtarmıştır.

Enstitülerde hademe, odacı diye bir şey yok. Tüm işleri nöbetçiler yapar.

Yapı malzemesi de öyle. Tuğla kiremit, kireç enstitüde yapılır.

Kısa yoldan bu konuyu daha belirli duruma getirmek için bu gerçekleri de sıralayalım:

Yatılı bir öğretmen okulunun yalnız yiyecek ödeneği, aynı mevcutlu enstitünün, maaşlar yapı işleri ve tüm giderlerinin üstündedir.

20 köy enstitüsüne harcanan para B.M. Meclisinin yeni binasına harcananın yarısının yarısı bile değildi.

Akçadağ köy Enstitüsü 1949-1950 yılına ulaşınca devletin yardımı olmadan, kendi geliri ile yaşayabilecekti. 12 bin kayısı ağacının geliri, devletin verdiği ödeneğin iki katı olacaktı.

Köy Enstitülerindeki eğitim sisteminin daha çok maddi verimi üzerinde durduk. Oralarda uygulanan iş hayatının kazandırdığı insani ve ahlaki nitelikler bugün sosyal mücadele içinde bulunan enstitü çıkışlıların düşünce, davranış ve karakterlerinde yaşamakta ve görülmektedir.

Köy enstitülerinde yaşamış olanlar, bu memleketin hangi güçle canlanacağını, kurtulacağını herkesten iyi biliyorlar. İnsan emeğinin büyük yaratıcılığı yaşayanlar, bugün Amerikanın, sözde yardımının uyuturucu, bozguna tutumunun elle tutulurcasına farkındadırlar.

Onların, Türkiyenin tam bağımsızlığı uğruna çabaları bundandır.

Hepsi bir gün Türkiyenin bir köy enstitüsü gibi, bütün insanların emeğiyle kurtulacağını özlemi, umudu içinde savaşıyorlar.

Vietnam Millî Kurtuluş Savaşının büyük kumandanı VO NGUYEN GIAP'ın anılarını okurlarımıza sunuyoruz. Bu anılar 1940 yıllarında başlayıp 1954 yıllarına kadar uzanmaktadır. Anıları, Ahmet Hazerfen Esperantocadan dilimize çevirmiştir

Vo Nguyen Giap'ın anıları

Ho Amca ile tanıştıktan sonra uzun zaman GINHİ (Tayland) de kaldık daha sonra Vyetnam'a giderek orada çalışmaya başladık. 8. Kongrede sonra parti komisyonu, FUNG Çİ KIEN ile diğer birkaç militan'ı BAK SON'daki gerillacıları yönetmeğe yolladı. Onlar yerlerine varır varmaz o bölge gerillacılarına savaş kursları açmışlar. Bu sırada sömürgeciler gemi aza ya alarak ellerine geçeni yağma etmeğe başladılar. BAK SON'daki Halk Savunma Kıtasının KAD BANG'a kayması gerekti. Bunu başaramayınca BAK KAN mevkiinde kuşatıldı. FUNG Çİ KIEN NGAN SON sancağında LUNG SAO'da pusuya düşürülerek şehit edildi.

Tam kongreye hazırlandığımız bir sırada bize kötü haberler gelmeğe başlamıştı. Bu haberler bizi acılara boğdu, hele Bizim Amca (HO CHI MINH) çok kederlendi, günlerce sessiz sessiz ağlayarak göz yaşları döktü.

Biz her zaman üssümüz (bazo) de Amcamızın yanında oldukça saki ailemizin müşfik kucağındaymiş gibi kendimizi mutlu sanırdık. Bu sıcak Devrim atmosferi içinde o bize: «Devrim, uzun bir savaş ve yılmadan usanmadan çaba ister, parti bizim, büyük ailemizdir» derdi ve sık sık hatırladığı; «İşimiz, davranışımız ve düşüncemiz bize önder olmalı» Onun tavır ve hareketi, soğuk kanlılığı bize öğretici ve eğitici dersti. Onda her zaman bize karşı sevgi, candan bağlılık ve daimi bir ilgi buluyorduk —Devrimin en son zaferi ve sarsılmaz güvenin kaynağı idi—. Bu güven bizim fikirlerimizi konuşma ve hareketlerimizi etkiliyordu.

Vietnamda en önemli ve önceliği olan iş, halk örgütlerinin sağlanması idi. Siyasî kurslar daha önce sancak ve eyalet başkentlerinde açılıyordu. Bizim Amca fikrini değiştirerek katılacaklar az da olsa köylere bile gezginci, öğretici kursların açılmasının şart olduğunu ileri sürdü. Açılacak kursların köylülere tarım alanında çok yararlı olacağını söylüyordu. Az zamanda kurslar açıldı. Halk savunma örgütü ve kendi kendini savunma müfrezelerinden herkes bu kurslara katılıyordu. Biz bu bölgenin yabancı işçenleriydik fakat bizim Amca bizi ora halkı ile kaynaştırmak için herbirimizi bu kurslarda görevlendirdi. Bize şu öğütünü veriyordu: «İşlerinizde pratik olun. Giyiminiz kuşanmanız ve hergünkü davranışınız bulunduğunuz yerin halkına olumlu etki yapacaktır...»

Ben bu amaçla iyi kötü TEY, MAN TRANG ve MAN TIEN (1) lehçesini öğrenmek için çok zahmet çektimse de, kursları yönetmekte başarı gösterdim. KAO BANG bölgesi halk kitleleri ile bizim militanlar arasında candan bir birlik kuruldu. HO Amca özellikle güvenilir ve militan kişilerin örgütlenmesi işi ile uğraşıyordu. Bize:

— Devrim, denizdeki gel gite benzer, güvenilir kişiler nehirin ağzında çok derin dikiilen kazıklara benzer, bu kazıklar aluviyonu tutarak gele (Med) engel olacaktır, diyordu.

Her zaman ona yaptığımız işleri rapor halinde sunuyorduk, o bize sık sık: «Kaç militan bulabildiniz, Partiye kaç güvenilir kişi kazandırdınız?» diye sorar, yine sorularla gizli hareketlerimizde prensiplere riayet edip etmediğimizi denetler sonra bıkıp usanmadan bize tehlikeden sakınmamıza dair öğüt verirdi. Onun bu

sözleri, bize işimizi sevdirek Devrim hareketinin iyiliği için partimizin faaliyetinin sağlanmasını önemini benimsetti, önümüze çıkan bazı sorunları çözmek için bize daima yeni terimler yeni çözümler söylerdi.

8. Kongrede ödevler bölüşüldü, ödevlerin gerçekleştirilmesi için gece gündüz herkes çalışıyordu.

«Güney'e Yürüme» en ağır ödevdi, bunu yapmak için önce Haber alıcılara, güneyden ve daha başka yerlerden KAO BANG'a, haber getirip götürmek için emin yollar tedarik etmemiz gerekti. Zaman kaybetmeden hemen işe giriştik. Bu sıra HO Amca dış ülkelere geziye gitti.

Önce NGAN SON sancağı ile teması sağladık hemen orasının militanlarına siyasî kurs açtık. Bir gün FAM VAN DONG'tan bir mektup aldım. Benden çok önemli ve acele bir iş için gelmemi rica ediyordu. Hemen KAO BANG'a gittim, orada FAM VAN DONG ve VU ANH bana, Bizim Amcanın Çine yaptığı son yolculuğunda KOMİTANG'ın hapisanesinde öldüğünü söylediler. Bu beklenmedik haber bizi şaşırttı, sanki bu acı bizi felce uğrattı. Bu haberi Merkez Komitesine bildirmeğe karar verdik. Düzenlenecek anma töreninde yoldaş DONG'ı yas konuşmasını yazmak için görevlendirdik. Bizim Amcaya ait fotoğraf buluruz ümidiyle onun valizini açtık. Bu ara biraz sakinleştik. Bir arkadaşı Çin'e gönderip haberin doğru olup olmadığını yerinde öğrenmesini, hakikaten öldüyse mezarını bulup tetkik etmesini plânladık.

Birkaç gün sonra acıyla yana tutuşa NGAN SON'a doğru yola çıktım. O geceyi hiç bir zaman unutmayacağım.

Zaman böylece geçip giderken, birgün Çin'den bir gazete aldık. Kenarında Çin harfle-

Phan Van Dong

Vo Nguyen Giap

riyle yazılar vardı. Bu yazılar Bizim Amcanın yazılarına benziyordu.

«Hepinize sağlık ve işlerinizde Başarı!»
«Burada her iş yolunda gidiyor!»
diyor ve sonunda birkaç mısra şiir: ÖZGÜRLÜK

«Bulutlar tepeleri tutuşturmuş,
«Dağlar bulutlarla kucak kucağa...
«Akar sular sanki ayna, hiç leke yok
«Batı dağı üzerinde»
«Acı dolu kalbimle yalnız gidiyorum,
«Kutup yıldızını temaşa ederek
«Ve uzaktaki dostlarıma
«Düşüncelerim uçup gidiyor!»

Bu yazıları görünce sevinçten ve hayretten sanki çıldıracaktık, birbirimize bakarak: «Hayda!.. Bu nedir, bu ne demek?» deyerek kara haberi, bize ilk veren arkadaşımız KAP'ı soru yağmuruna tuttuk.

— Ben birşey anlamadım. Çin valisi bana HO Amca ölmüş dedi.

— Sana söylediğini tam olarak tekrar et bakalım. Sonunda KAP herşeyi hatırlıyarak söyleyince mesele anlaşıldı. O, söyleneni yanlış anlamış. Çin valisi «Çu-leu, Çu-leu» kelimelerini söylerken bizim arkadaş «Çok iyi» anlamında olan bu iki kelimedenden vurgu yanlışlığına düşerek «Artık öldü, artık öldü» anlamını çıkarılmış. Fakat bu yanlış anlama, bizim aylar boyu acı günler yaşamamıza ve bazı işlerimizin geri kalmasına sebep oldu!

«Güney'e Yürüme» çözümlenmeğe başladı, yeni militanlar gelip birliklere katılıyor. Yüzlerce kız, oğlan evlerini ailelerini bırakarak birliklerimize iltihak ediyorlar. Halk kitlelerinin yolu FIA BİOK dağı eteği boyunca kıvrılarak ÇO ÇU bölgesine, oradan ÇO DON sancağının NGHIA TA köyüne kadar uzandı. Bu yoldan, LANG KOK çevresindeki küçük «RAY (2)» in ve Çangilin ortasından geçerken, çarpışan BAK SON Halk Savunma Müfrezesi ve ÇU VAN TAN ile karşılaştık. Sonunda yolumuz birleşmiş oldu.

Bu tarihi karşılaşma, bizim ve bütün militanların «Güney'e Yürüme» isteğini kamçılacağı gibi, bir birimizin tecrübelerinden yararlanma fırsatını verdi. Bunun için karşılaştığımız NGHIA TA bucağının yeni adı THANG LOI (Zafer) oldu.

Biz ordu müfrezeleri ve üs kuruyorduk, her iki taraf kendi özel durumuna göre hareket edecek fakat her zaman arada temas sağlanacaktı.

Az zamanda KAO BANG, BAK KAN ve LANG SON sancaklarında devrimci üsler her

anıları: HO AMCA

25
Ağustos
1945
Vietnam
halkı
Japon
Faşistleri
ve
Fransız
kolonyalist-
lerine
karşı
«Büyük
zafer»i
kutluyor.

militaların kafasını getirenlere para vereceğini ilân ettiler. Binlerce kuruşu ve tonlarca tuzu bu uğurda harcadılar, zülmü gittikçe ağırlaştırarak çekilmez hale getirdiler. BAK SON ve VU NYAI'de yaşayan halkı kontrol etmek kolay olsun diye birkaç kampa topladılar.

Bu durumda parti, zulme karşı gönüllü komiteler örgütledi. Halk kitleleri bu örgütler de istekle görev aldılar. Biz halka daima sakin olma öğüdünü veriyorduk. militalara gizli faaliyete girişmeleri emrini verdik. Militalar grup grup köylere giderek halkla ilişki kurdu, gündüz onlarla birlikte tarlada, bahçede çalışıyorlardı. Böylece bizim devrim üslerimiz ta halk içine kadar sokulmuş oldu. Sömürgecilerin baskısı bizim savaşçılarımızı daha ziyade ateşlendirdi ve onları savaşa biletti. Bunun için bir çok bölgelerde hareket birden gelişti ve silâhli çarpışmaya dönüştü. «Gizli gruplar» Devrim hareketinin çekirdeğini teşkil ediyordu. Savaş ise tecrübe ve aynı zamanda siyasi öğrenimlerini ilerletiyordu. Bu gruplar, kurtarılan yerlerde ordu birlikleri örgütleyip, üretim alanında ve başka kısımlarda yararlı oluyorlardı. Alınan sonuç çok sevindiriciydi. Bütün sancaklarda ordu birlikleri ordu propagandası yapmak ödevini üzerine aldılar. Tehlikeli ve şüpheli kişileri yıldırıyorlar, düşmanın küçük ve zayıf devriyelerine pusu kuruyorlar, baskın yaparak cephaneye tedarik ediyorlardı.

Uzun zaman sömürgecilerin baskısı bize çok pahalıya mal olduysa da, diğer yönden bizim savaşçılarımızın savaşma azmini biletti. Bu baskı ve zulümler halkı uyarmada temel şartlardı.

1944 yılı Haziran ayında düşman baskısı daha da şiddetlendi. Fakat dünyada gittikçe faşizm aleyhine bir çözüme oluyordu. Avrupa'da Stalingrad savaşından sonra Sovyet ordusu karşı saldırıya geçti, Müttefikler 2. cepheyi açtı, Pasifikte Japonya önemli üslerini yitirdi. 1944 yılı Temmuzunda PETAİN'in faşist idaresi düştü. Anglo - Amerikan birlikleri peşinden DE GAULLE, Fransaya dönerek yeni hükümeti kurdu. Bu olaylar Çin Hindi için çok önemliydi. Fransız sömürgecileri ve Japon faşistleri yine burada karşı karşıya geliyor, men-

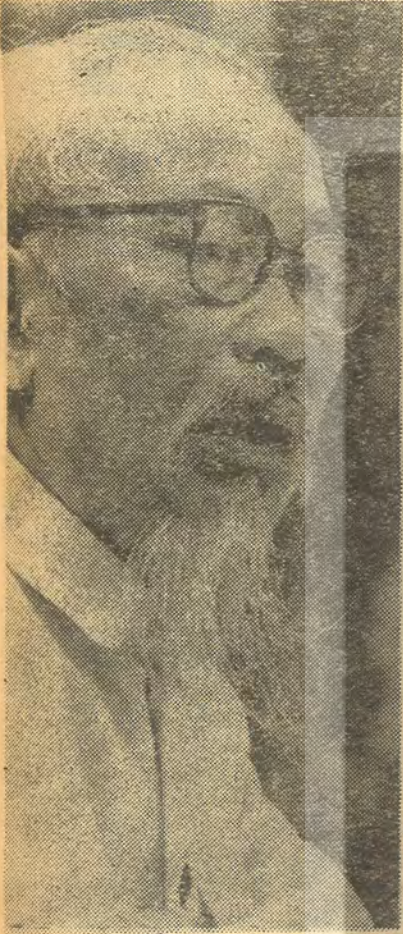
faatları çatışuyordu. Japon baskısından sıyrılıp Fransız yönetimine son vermek gerektiğini sezen Partimiz ülkenin her yanında devrim hareketine başladı. Kuzeyden güneye kadar VYET - MİNH örgütü geliştirildi.

1944 yılı Temmuz ayı sonunda Eyaletlerarası Komite Kongresi toplandı - özellikle halk ayaklanması ve savunma ordusu sorunları tartışıldı. Bu esnada birçok sancaklardan toplantı binasına korumak için ordu müfrezeleri geldi. Aylarca çetin ölüm kalım savaşından sonra Viyetnamın geleceğini ilgilendiren sorunları görüşebilmek için nihayet toplanabildik. Bunun için sonsuz sevinç içinde ve mutluyduk. Kongreye sunulan politik rapor metni özet olarak şöyleydi: «KAO BAK LONG, devrim hareketinin ölkü ve uluslararası konjonktürü bakımından diğer eyaletlere göre gerilla hareketi için en müsait şartları haizdir. Birçok konuşma ve tartışma sonunda şu karara varıldı: Mümkün mertebe halkı ayaklanmaya yönetmek. Militalar bu hususta işimizi çok kolaylaştırıyordu.

Düşmandan arınmış bölgelerin tekrar işgaline nasıl engel olmalı, uzayıp giden Kurtuluş Savaşında ne yapmalı? Bunları konuşup tartışırken militalarımız kendilerine düşen ödev ve görevleri yapmak için çok hevesli olduklarını tavır ve hareketleriyle gösteriyorlar ve bir an önce bu kararları köylere gidip bildirmek için sabırsızlanıyorlardı.

Eyaletlerarası Komite ve Merkezî Büro'nun militaları gerilla savaşına başlamak için kesin tarih tayin etmek üzere tafsilatlı rapor hazırlayıp son toplantıya hazırlanırken HO Amcanın Vietnam'a döndüğünü haber aldık. Ben VU ANH ile ona Devrim hareketi hakkında rapor vermek ve onunla görüşüp bazı tavsiyelerini almak için BAK BO'ya gittik. Her zamanki gibi raporlarımızı sukunetle dinledi, sonra kendi düşüncelerini söyledi. Onun fikrine göre; Onaylanan kararda, tüm külkenin durumu gözönüne alınmadan, yalnız KAO BANG'a üsleniyordu. Bu şartlarda gerilla savaşına girişsek, önemli tehlikelerle karşılaşacağımızı, bu yanlışlıklardan kaçınmamız gerektiğini söz-

(Sayfayı çeviriniz)

«Ho Amca»

tarafı örümcek ağı gibi kuşattı, böylelikle kongre arifesinde deltaya yerleşen Merkez Komitesi ile bütün ülke hareketi arasında temas sağlamış oldu.

Ben yeniden TET (3) bayramından önce KAO BANG'a gittim, verilen görevi yapan 12 «Güneye Yürüme» müfrezesinin törenlerine katıldım VYET MİNH (4) Merkez Komitesi onlara Zafer ve Şeref bayrağı hediye etti.

Bu olaylar olurken diğer yanda esaret baskısı gittikçe kuduruyordu. Ben tam Halk Savunma Müfrezeleriyle vedalaşıp ÇO RA'ya geldiğim zaman, DOK SVAN FU, THANG dolaylarında pusuya düştü. KAO BANG'ta Eyaletlerarası Komite binası kuşatılırken düşman mermileri «VYET LAP» gazetesi idarehanesine düşüyordu.

Emperyalistler her yanda halkı toplıyarak, işlerine sukunetle devam etmelerini, VYET MİNH'in etkisi altında kalmamaları bu «Yolunu şaşırınları yola getirmeleri, ve başkaldırıları» takip etmeleri için resmen çağrıda bulundularsa da, bu çağrılar cevapsız kaldı. Düşman büsbütün başarısızlığa uğradı. Emperyalistler zulümlerini ve baskılarını tekrar şiddetlendirdiler köylerde evleri aramalar, devrimci a'lelerden kefil olarak tutuklamalar, bulduklarını müsadere etmeler evleri yıkıp ateşe vermeler başladı. VYET-MİNH evrakiyle yakalanan biri kurşuna dizildi. Baş ve elleri kesilerek çarşı ve pazarda halka gösterildi. Sömürgeciler

“Ho Amca,,

Vo Nguyen Ciap

lerine ekledi. (Hakikaten daha önce şartların en müsait zamanında bile KAO BAK LONG'ta çarpışan gerillalara hiç bir yerden yardım gelmediydi. Düşman ise bize karşı az zamanda yığınak yaparak bizi çok zor durumda bıraktıydı.) Daha sonra HO Amca: «Artık barış devriminin çağı geçti.» diye kestirdi attı: «Fakat henüz genel halk ayaklanması safhasına geçmek zamanı değil. Hareketin olgunlaşmasını beklemek te yetmez, öyle politika uygulamamız ki, halk birden ayaklanmadan önce savaşı siyasi yönden başlatalım, sonra savaş şekline döşün. Şimdi en önemli rolü politika oynuyacak. Hareketi savaşa çevirmemiz için elverişli şart ve nedenler bulmamız gerek» diyerek konuşmasına son verdi.

HO Amca, bu görüşmemizde bize, KURTULUŞ ORDUSU kurmayı teklifetti ve beni, bu işlerle uğraşmam için görevlendirdi. Bana: «Biz henüz düşmandan güçsüzüz, fakat ona elimizdeki kuvvetleri yok ettiremeyiz değil mi?» dedi. Vietnam Kurtuluş Ordusu böylece kuruldu. Fakat ertesi günü. HO Amca ne düşündüyse düşündü buna iki kelime daha ilâve etmemizi ileri sürdü. Böylelikle «VIETNAMIN KURTULUŞU İÇİN SİLÂHLİ PROPAGANDA ORDUSU» adı

nı aldı. Çünkü bu adın halkı seferber edip, savaşa sokmasında çok etkisi vardı. Başlangıçta siyasi faaliyet ve savaş propagandası yapmak için HO Amca bana yardım ediyordu. İşte Çangıl içinde işe böyle başladık. HO Amca hemen, uzun sürecek kurtuluş savaşı boyunca halkımıza gerekli olacak bildirisini kaleme aldı. PAK BO'da birkaç gün kaldım. İleride kurulacak müfrezelerin göreceği işleri plânlamak ve örgütlemekle uğraştık. Yapacağımız işi kısaca iki noktada topladık: 1 — Yeni asker toplayıp onların işesini tedarik etmek, 2 — Gerilla üsleri kurmak için en elverişli yeri seçmek. O akşam soğuktu. Kulübemizde döşek yerine yaydığımız ağaç dalları üstünde, yastık yerine yine ağaç kütüklerine dayanarak 2 veya 3 günü konuşarak geçirdik. Bizim Amca'yı dinledikçe büsbütün hiddetlenip sabırsızlanıyorduk. O, bize: «Müfrezeyi örgütleyip bir ay sonra savaşı göze almamız ve ilkten mutlaka bir zafere kazanmalıyız ki, bu bizim ilerideki faaliyetimiz için iyi bir propaganda olsun» telkininde bulunuyordu.

Ertesi günü gitmeden önce bize son tavsiyesini: «Gizliliğe çok riayet edeceksiniz!, işlerinizi öyle yapacaksınız ki düşmana hiç bir-

sey çıkartmayacaksınız, o sizi batıdan beklerken siz şaşırıp, doğudan onun tepesine bineceksini sakın ona saldırıya geçeceğinizi sezdirmeyin!» diyerek yaptı. Oradan dönerken yolda ileride sancak müfrezeleri için on madde lik saygı yeminini kaleme aldım (Fransa'da Nazilere karşı düşüşenlerin buna benzer saygı yeminini vardı.)

Arkadaşlarla PAK BO'dan döndükten sonra yeni kararları uygulayacağımız için çok sevinçliydik. Müfrezelerin kurulmasına derhal başlandı. Militanlar ordu topluyordu. Birinci Müfrezeyi teşkil eden 34 arkadaş, aralarında kıt'alar, gruplar ve bölge ordu müfrezesi savaşçılarını seçtiler. Onlara Çin'de Harbokulu öğrenimini bitiren birkaç militan daha katıldı. KAO BAK LONG'ta üç tip ordu örgütü kuruldu: 1 — Propaganda Müfrezesi (başlıca düzenli gücü meydana getiriyordu). 2 — Sancak Ordu Müfrezeleri, 3 — Kendi kendini savunan köylü müfrezeleri. Bu orduları kurmadan önce bizim Amca'ya Pak Bo'dayken şunu sorduk: «Propaganda Müfrezeleri Eyaletlerarası Komiteye tâbi olunca merkezi bir yere bağladıkları için, sevk ve idarede güçlük olmaz mı?» Bizim Amca: «Bölgelerdeki gibi bütün güçlerin kumandasını düzenli olarak birleştirmeli» dedi, hakikaten bu prensibe riayet etmemiz bizi başarıya ulaştırdı. HO Amcanın fikirleri kuruluş savaşı, süresince hakikaten doğru ve isabetli çıktı.

1944 yılı Aralık ayının sonuna doğru Propaganda müfrezelerini kurmağa çalıştığımız sırada Bizim Amcadan bir mesaj aldık (Bir parça kâğıda yazarak sigara kutusu içerisine sokmuş) şöyle yazıyordu: «Vietnam Propaganda Müfrezesine alınacak kişilerin çok çocuklu ailelerden en büyüğü alınsın, diğer müfrezelerin çarçabuk doğacağına inanıyorum. Velevki bugün küçük bir birlik olsalar bile, onlar, yarın çok iyi perspektivi olan bizim Kurtuluş Ordumuzun ceninidirler (embriyon) Kuzeyden Güneye kadar bütün vietnam onların faaliyet sahası olacaktır.» (Devamı gelecek sayıda)

Seçimler Üzerine

Önümüzde seçim var. Sosyalist olanlar ya da sosyalizme sempati besleyenler doğal olarak oylarını sosyalist partiye, TİP'e vereceklerdir. TİP'in yönetici kadrolarında davranışları, sosyalizmle hiç de bağdaşmayan sahte sosyalistler olabilir. Ön seçimlerde bu gibi muzır kişileri bertaraf edip sosyalist partinin saflarında seçim mücadelesine katılmak kadar doğal ne olabilir.

Yalnız seçim mücadelelerinde oyumuzu TİP lehine kullanmakla görevimizi yapmış olmayız. Karşımızda vatandaşın oy toplamaya çalışan bir yığın parti daha vardır. Seçim mücadelelerinde bu partilere yasalara uygun biçimde çatışılacaktır da. Ama, bunlardan AP ya da MHP yasaları çiğnemekte en ufak bir sakınca görmeden taşlarla sopalarla TİP'in açık ya da kapalı toplantılarına saldırılarda bulunacaklardır. Bundan önceki seçimlerde edindiğimiz deneyler bu saldırganlara karşı gerekli dersin verilmesinde en önemli etken olmalıdır. Taşlarla sopalarla seçim konuşmalarını dinliyen vatandaşın hücum eden kabadayı bozuntuları bu arada kendi kafalarının da yarılabilceğini öz deneyleriyle öğrenirlerse, bu nevi görevler yüklenmekte, bundan böyle, nazlı davranacaklardır. Bu işin başka çıkar yolu olmadığı, kanısındayız. Sonra haksızlığı gözleriyle gören vatandaşın da, hangi partiye oy verecek olursa olsun, saldırgan haddini bildirmekte arka çıkacağına da unutmamak gerekir.

Böylesine tartışma götürmez gerçekleri tekrar tekrar yazmamızın sebebi, bundan önce hileli bir takım yollardan saldırılardan kurtulma manevralarına girişmiş olduklarını saptaki seçimlerde olduğu gibi, bazı sivri akıllıların,

miş olmamızdır. Bu hileli yollardan en önemlisi şudur:

Şayet biz AP den çok diğer partileri, örneğin CHP yi karşımıza alırsak, AP militanları da bu tutumumuza mükafatan bizleri rahat bırakacaktır. Çünkü, CHP ye gidecek oyların, TİP e akmasından, AP nin bir kaybı yoktur.

Bayağı politikacılığın en tipik bir örneği olan böylesine bir tutumun şehir ve köy proletaryasının kitle halinde oylarına sahip çıkan AP ye ne büyük avantajlar sağlayacağını unutmamamız gerekir. İşçi ismini kullanan bir partinin böylesine bir oyuna gelmesine katıyken müsamaha etmemeliyiz. Bu düpedüz TİP'in şehir ve köy proleterlerinden tecridi demektir. Bu düpedüz TİP'in sonu demektir. TİP doğal olarak seçim mücadelesinin ağırlığını şehir ve köy proleterlerinin yoğun olarak bulunduğu bölgelerde toplamak zorundadır. Bir başka deyimle, şimdiye kadar AP ye gitmiş oyları TİP e aktarmanın yolunu bulmak zorundadır.

Ama bu demek değildir ki AP dışındaki partileri özellikle CHP yi karşımıza almaktan vazgeçeceğiz. Bu görüşü savunmak tamamen emperyalizmin ve yerli uşaklarının oyununa gelmek demektir. Birbirinin dümen suyundaki partilerin nöbet değiştirmesine göz yummak demektir bu. Ama bir GP ile bir CHP yi aynı sepete koyup karşımıza almak yine aynı oyuna gelmek demektir. Yine örneğin CHP içindeki reaksiyonerlerle son yıllarda kıyasıya bir iç çatışmaya girişmiş olan, ve mahallî örgütler içinde bir hayli etkili olan Ecevit taraftarlarını aynı biçimde karşımıza almak yine yukarıdaki oyuna gelmek demektir. CHP nin kuvvetli olduğu illerde TİP toplantılarının saldırıya uğradıkları

pek duyurulur olaylardan değildir. Ve buralarda TİP in daha kolaylıkla örgütlendiği de bir vaktidir. CHP yi bu gerçekleri unutmadan yine de karşımıza alacağız ama AP den farklı olarak tabii.

Örneğin, Kanlı pazar olayları seçimlerde söz konusu olacaktır kuşkusuz. Katliamı bizzat AP nin tertiplemediğini BMM de en etkili biçimde dile getiren Ecevit bu tertibe ismi karışan Sukan'ı aynı biçimde karşımıza alırsak yalnız kendimize güldürmekle kalmayız emperyalizmin bir numaralı uşaklarının ekmeçlerini yağlamışta oluruz. Ama olaylardan önce anti-emperyalist gençlik hareketlerine karşı çıkıp saldırganlara yeşil ışık tutan İnönü'nün beyanlarını hasır altı etmek de oportünizmin en tipik örneği olacaktır.

Sosyalist parti dışındaki diğer partileri gerçek dışı yorumlarla birbirlerine karıştırır da hepsini birden aynı hizada karşımıza almayı sağlık görüşlere kanarsak asıl karşuya alınıp vurulması gereken hedefi kalın bir sis perdesi arkasına gizlemiş oluruz. Ne kadar keskin nişancı olduğumuzu iddia edersek edelim atışlarımız karavana olacaktır çaresiz.

Sonra emperyalizme böylesine vesayet ilişkilerinin yürürlükte olduğu bir ülkede seçimlerin gerçek anlamını unutmamız gerekir. Seçim mücadelesi esnasında öncelikle bu vesayet ilişkilerini, bu emperyalist boyunduruğu parçalama yönünde eylem göstermemiz gerekir. Küçük oy hesaplarının içinde profesyonel politikacılar örneği nabza göre şerbet verme alışkanlığındaki madrabazların TİP içinde daha fazla itibar görmelerine müsamaha etmemeliyiz.

Singer olayları ve Maden-İş

Singer işçileri bütün baskı ve polis tedbirlerine rağmen Ocak ayının sonunda başlamış oldukları mücadelesine devam etmektedirler.

Hatırlanacağı gibi Singer işçileri, işveren ve Sarı Sendika işbirliğine isyan ederek, atılan arkadaşlarının geri alınmasını sağlamak üzere fabrikayı işgal etmişlerdi.

Bu işgal hareketi çok çetin bir mücadelenin başlangıcı olmuş, işçiler toplum polisi saldırısına iki gün boyunca karşı koymak zorunda kalmışlardı.

Yalnız başlarına yürüttükleri mücadelenin sonunda işveren, işçilerin hepsini işe alacağını vadetmiş ve böylece meselenin hallolacağı zannedilmişti. Maden-İş yetkileri, bu sonucu büyük bir zafer kazanmış kumandan edasıyla ilân etmişlerdi.

Ancak, işgalin henüz sona erdiği günlerde, Türk Solu'nun 62. sayısında şöyle deniyordu:

Şimdi işveren kırılan direnmeyi kendine en yararlı şekilde kullanabilmek için en kurnazca oyunlarını oynamaktadır. Fabrika işbaşı yaptırılmış ve işçiler çalışmaya başlamıştır. İşveren gayet yumuşaktır. Bir baba şefkatiyle muamele etmektedir işçilere. Ancak tansiyon düştükten, mukavemet iyice sindirildikten sonra bir sırtlan kesileceği muhakkaktır.

ve Maden - İş yetkililerinin zafer çığlıklarına ise şu cevabı veriyordu.

Yüzlerce işçinin peyderpey sokağa dökülmesi hiçbir garantisi yoktur. Singer'de bu defa da Amerikan Emperyalizmi kazanmıştır ama bu her zaman kazanacak demek değildir. Türk proleteryası, bilinçli mücadeleye girmekte kararlı görünüyor.

Nitekim aradan üç ay geçmeden Singer işvereni bir sırtlan kesilmiş ve işgalde önemli rol oynayan işçi liderlerini sokağa atıvermiştir. İşten atılanlar arasında Maden - İş Sendikası baş temsilcisi Adem de bulunmaktadır. İşveren yalnız bununla da kalmamış süttan ağız yanan yığılma üflüyerek yer misali, işçilerin başına 70-80 toplum polisi dikerek onları polis nezaretinde çalıştırmaya yeltenmiştir.

İki gün süren bu polis baskısı, çok geçmeden gençler tarafından öğrenilmiş, ve 30 kişilik bir grup fabrikaya gelerek işçilerle dayanışma halinde olduklarını belirtmişlerdir. Gençlerin gelişinden son derece rahatsız olan işveren, onları içeri almak istememiş ve yer yer tartışmalar olmuştur.

İşçiler Atatürk anıtına çelenk koyuyor

Şimdi ortada önemli sorular vardır: İşinden atılan işçiler ne olacaktır? Maden - İş Sendikası bütün gücüyle yüklenip bu işçileri geri alacaktır mıdır? Kanaatimizce hayır! Zira bu işçilerin atılması Maden - İş'in kisasından herhangi bir şey eksilmiştir değildir. İşveren atılan işçilerin yerine elbette yenisini alacak, böylece Maden - İş'in aidat yükünü düşmeyecektir.

Yukardaki kanaate varmamızı sağlayan önemli bir neden daha vardır. İşten atılan işçiler, dergimizin geçen sayısında haber verdiği, Maden - İş'teki demokratik hareketin öncüleridirler. Bu durumda devrimci de olsalar, yöneticilerin başına belâ olmaya başlayan, demokratik Sendika isteyen işçilerin işten atılmasına göz yummak lazımdır. Ve anlaşılacak da budur.

İşbirlikçi iktidarın Petrol kanunu

İktidarın parlâmentodan geçirmeye hazırladığı petrol kanununda değişiklikler yapılmasını öngören yeni kanun tasarısı tam bir işbirlikçilik zihniyetiyle hazırlanmıştır. Petrol kaynaklarımızı Anglo-Amerikan tekellerine daha da peşkeş çekebilmek için kanun gerekçesinde «bir memleketin kendi kendine yeterli olması çağı geçmiştir.» anlayışı işlenmektedir. Bu alanda şimdiye kadar zaten yabancı sömürüye izin verildiğine göre, gerekçede yabancı sermaye ile yabancı petrol şirketlerinden yararlanılmasının ısrarla belirtilmesi, iktidarın niyetinin bu konuda da emperyalizme tam teslimiyet olduğu anlaşılmaktadır.

Petrol konusunda en yetkili kişilerden biri olan Senatör İhsan Topaloğlu, millî petrol davamıza son darbenin vurulmak üzere olduğunu açıklamıştır. T.P.A.O. nun ruhsat sahası için, Gulf şirketiyle yarı yarıya bir ortaklık kurulacaktır. Anlaşma hazırlanmıştır. Petrol aramaları için T.P.A.O. ile Shell arasında da ortaklık düşünülmekte, böylece bir millî petrol şirketimiz yabancılar sığıntı haline getirilmek istenmektedir.

Topaloğlu, «yabancı büyük şirketlerin politikasının daima millî şirketlerin kurulmasını önlemek, bu na mâni olamazlarsa onlarla ortaklık kurarak kontrolleri altına almak olduğu unutulmamalıdır» demektedir. Gerçekten iktidarın bu tasarısı gerçekleşirse T.P.A.O. petrol bulma serbestisini kaybetmiş ve böylece Ortadoğuyu kana bulayan Anglo-Amerikan petrol şirketleri, yurdumuzdaki petrol aramalarını toptan ellerine geçirmiş olacaklardır.

TÜRK SOLU CİTLERİ TÜKENMEK ÜZEREDİR!

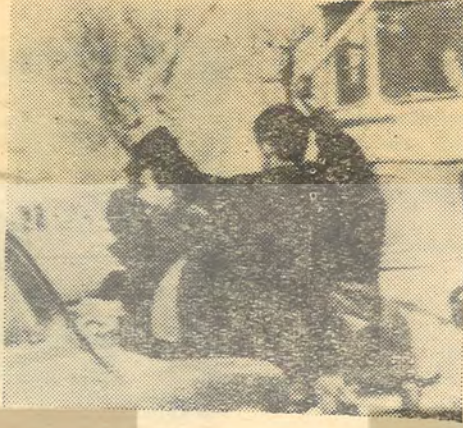
Hazırlanmış olan TÜRK SOLU ciltleri tükenmek üzeredir. Okurlarımızın isteği üzerine ikinci parti yaptırılan ciltlerden de elimizde pek az kalmıştır. Devrimci mücadelenin bir yıllık gelişmesini izliyeceğinin bir kaynak olan TÜRK SOLU ciltlerinin bir an önce alınız.

Fiati 50 TL. dir ödemeli gönderilir.

Boykotlar Millî Demokratik Devrimimizin bir parçasıdır!

ODTÜ'sinde Amerikan emperyalizminin kiralık ajanlarının bütün baltalama tedbirlerine rağmen başarıyla sürdürülen boykot ve işgal hareketi devam ederken, SBF ve BYYO da 10 Nisan günü işgal kararı almış ve derhala uygulamaya geçmiştir. DTCF'de boykotu kırmaya teşebbüs eden silahlı AP komandoları ve aralarına katılan MHP'sinin komando kılıklı emperyalizme satılmış kuklaları devrimcilerin sert sillesi karşısında dağılmak zorunda bırakılmıştır. Diğer öğretim kurumlarındaki öğrenci hareketleri başarıyla sürdürülmektedir.

Bütün bu öğrenci hareketleri, millî ve demokratik uyanış ve bilinçlenmeyi ufak oy hesaplarına feda eden tutucu siyasi partilerin kösteklenmelerine rağmen, millî demokratik devrim ülküsünü hedef almakta; Başarı yönünde ileri adımlar atmaktadır. 1969 Türkiye'sinde emperyalizminin ve yerli maşası olan iktidarın faşizme karşı en güçlü ve etkili mücadeleyi uyanık, ileri devrimci gençlik yürütmektedir. Son aylarda köylümüzün toprak ağalarına ve tefecilere, onların ve işbirlikçi komprador sermayedarların iktidarına karşı gittikçe şiddetlenen mücadelesi ile, öğrencilerin millî demokratik devrim hedeflerine yönelen, somut olarak bu hedeflere ulaşmasını engelleme amacındaki faşist kanun tasarılarına karşı eylemi, aynı devrimci pratiğin birbirleriyle ilişkili parçalarıdır. Akhisar'da ilk büyük çaplı örneğini gördüğümüz köylü-çocuk devrimci dayanışması daha etkili yeni adımların arifesindedir. Köylüye karşı alınan yıldırma ve şiddet tedbirlerinin başarısızlığı, emperyalizmin ve faşist iktidarın karşı devrimci baskı tedbirlerini alırken üstü örtülü hareket etmeye kendini mecbur hissetmesi, öğrencilerin demokratik köylü hareketine sahip çıkarmalarındandır. Öğrencilerin hareketlerindeki başarıları da, bir cepheye kadar, köylümüzün devrimci uyanışının devrimci cephe lehine yarattığı

Dayak yiyen KOMANDOLAR (!)

güç birikimi ile olmaktadır. İçerimizin santimle ölçülüp biçilerek tanınmış sınırlı işçi haklarına karşı yürüttükleri fabrika işgalleri şeklindeki mücadelelerini de, devrimci süreç üzerindeki olumlu etkileri dolayısıyla, köylü ve öğrenci hareketleriyle birlikte düşünmek gerekir.

Toplumumuzdaki büyük devrimci potansiyel yaratılan bu gerginlikler içinde açığa çıkmakta, hem millî demokratik yöndeki devrimci potansiyeli, hem de devrimci atılımı hızlandırmaktadır. Devrimci sürecin bütünlüğü açıkça görülmektedir.

Bu durum karşısında, çatışmanın sertleşmesinden ürken küçük burjuva ilericilerine tırtılatmak gerekir ki, ırmağın sert akan noktasında geriye dönüş olamaz. Eğer girdaba kapılıp herşeyi kaybetmek istemiyorsak, ileri kemalist devrimcilerle sosyalistlerin birlikte fethettikleri

Bu da reisleri onun da sırtı okşanmıştı.

mevzileri karşı devrimci güçlere teslim etmek amacıyla değilsek, amacımız Türkiye toplumunun tam bağımsızlığı ve köylümüzün hür insan payesine yükselmesi ise, ileriye doğru saflarımızı sıklaştırarak birbirimizden aldığımız güçle yürümekten başka birşey yapılamaz.

Öğrenciler emperyalizmin ve faşist iktidarın tuzağını ve yarattığı tehlikeyi herkesten ve bu arada halkın fiili hareketlerinden tedirginlik duyarak kendilerinden oyunu esirgeyeceğini sanan siyasi partilerin yöneticilerinden daha büyük bir başarıyla teşhis etmiş ve buna karşı denmektedirler. Öğrenciler emperyalizmi ve onun içerdeki zulüm makinası olan iktidarının çarklarından birini kırmış ve işlemez hale getirmişlerdir. Artık Türkiye'de üniversite zulüm makinasının fetvacılığını yapamamaktadır. Üniversitenin emperyalizmin ideolojik baskı aracılığını yapmasına, genç zihinleri batının emperyalist kültür değerleriyle ve sözde bilimiyle zehirlemesine imkân kalmamıştır. Özellikle iktisat, sosyoloji, v.s. gibi öğretim dallarında, milletlerarası politika öğretiminde ve başka konularda, öğretici kadrolar gün geçtikçe kendi bilgilerinin bilimselliğinden, öğrettikleri fikir kırıntılarının bilim olup olmadığından kuşkuya düşmektedirler. Öğrencilerin fikir ve dava sahibi millîci bir kuvvet olarak karşılarına çıkmaları, üniversite dışı eğitimin öğrencilerde sağladığı tutarlı devrimci tahlil gücü karşısında kendi düşüncelerini geniş ölçüde değiştirmek ve bilgilerinin yenilemek zorunda kalmaktadırlar. Öğrenci hareketleri, devrimci düşüncenin üniversite çatısı altındaki fiili bekliliğini yapmakta; Bilimsel devrimci düşünce, araştırma ve öğretme faaliyetlerinin boğulmasını önlemektedir. Bu hareketler fikre karşı yönelen faşist baskıyı, bir noktada, üniversite çatısı altında yenilgiye uğramıştır. Demokratik üniversite hedefi, bir ölçüde fiilen, hem yönetim, hem de düşünce düzeyinde gerçekleşme yolundadır. Devrimci hareketin bu zafarını görmeyen dar ufuklu küçük burjuva sosyalistlerinin safından yükselen bazı feryatların sahiplerine bunları hatırlatmakta yarar vardır. Deniyor ki, bu hareketlerin küçük bir azınlığın işi olduğu ortaya çıkmaktadır. Önemli devrimci silahların kesinliği yok olmaktadır. Önce, bu hareketlerin azınlık hareketleri olmadığını emperyalizm ve faşist iktidarın bu sözde devrimci arkadaşlardan daha iyi bildiğini belirtelim. Onlar karşılarındaki devrimci gücün gerçek çapı hakkında daha doğru fikirlere sahiptirler ve an-

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Son zamanlarda Avrupa'da bazı «marksist» yazarlar, daha önce sözünü ettiğimiz ve bilimsel sosyalizmin kurucuları tarafından diyalektiğin kanunları olarak konulmuş olan çelişkilerden gayri, bir de Aktüel (Hali-hâzır) çelişkinin mevcut olduğu görüşünü savunmaya başlamışlardır. Bunlar içinde sosyalist kamptaki bugünkü ideolojik çatışmanın hep tarafların aktüel çelişkinin ne olduğunu bilmemelerinden, aktüel çelişki ile baş çelişki arasındaki karşılıklı etkileri doğru değerlendirmemelerinden ileri geldiğini iddia eden bazı yazarlar da vardır. Böylelerine göre Sovyet ve Çin marksistleri aktüel çelişkinin ne çatışma diye bir şey kalmayacak ve Ruslarla Çinliler kucaklaşacaklardır.

Aktüel çelişki tezini benimseyenler ne Sovyet görüşüne ne de Çin görüşüne katılmama ve iki tarafı da idare etme durumundadırlar.

Bizde de bu konuyu ele alan ve Türkiye'de oportünizme karşı, sosyalizmin bilimi adına verilen mücadeleyi, tarafların aktüel çelişkiyi anlamamaları biçiminde yorumlayanlar oldu. Bu açıdan yapılan yorumlarda okuyucuda aktüel çelişkiyi

Aktüel çelişki

lişkiyi dosta düşmana anlatmakla Türkiye'de oportünizmin ortadan kalkacağı fikri telkin edilmek istendi ve bu idealistçe tahliller yeni bir buluş gibi piyasaya sürülmek istendi.

Aktüel çelişkiyi yeni bir çelişki klasifikasyonu olarak kabul etmek imkânsızdır. Aktüel çelişki, olsa olsa, içinde yaşadığımız tarihi anda aktüelitesi olan baş çelişkidir. Yani belirli bir tarihi anın baş çelişkisidir. Çelişkiler donmuş ve kâtipleşmiş şeyler olmayacaklarına göre sonsuzluktan gelen ve sonsuzluğa kadar süren bir baş çelişki olabileceği izlenimi yaratmak ve buna karşılık tarihi bir kategori olarak aktüel çelişkiyi ileri sürmek yanlıştır. Hele çok derin iktisadi ve sosyal sebeplerden ileri gelen sosyalist kamptaki ideolojik çatışma gibi, Türkiye'deki oportünizme karşı mücadele gibi şeyleri, şu ya da bu yeni bir teorik kavramın anlaşılması nedenine bağlamak marksistçe bir tahlil sayılmaz.

Geleneksel kural

Şevki AKŞİT

Devrimci olmanın geleneksel kurallarına omuz silkip, devrimci bir çizgide eylem göstermenin imkânsızlığı, çatışmalar kızışıkça daha da belirgin bir nitelik kazanmaktadır. Bu kuralların, devrim başarıya ulaşıncayadek, bu çizgiden ayrılmayan savaşıçılara, rahat yüzü göstermiyen bir tarzda işliyeceğini, öncelikle kabullenmek gerekir. Yani hem gününü gün etmek için büyük bir titizlik göstereceksin, örneğin, devrimciliği bir seçim-geçim sorunu haline getirmek için didineceksin, hem de devrimci sayılacaksın, olmaz böyle şey.

Kaldı ki, ancak devrim başarıya ulaştıktan sonra devrimcinin çilesinin biteceğini öne sürmek bile tutarlı bir görüş değildir. Che Guave-ra örneği, devrimciyi yeni yeni görevlerin, yeni yeni çilelerin beklemesi de doğaldır.

Yukarıdaki çile sözcüğü, devrimcinin iç alemindeki tepkiyi değil, devrimden yana sempatisi olanların üzüntüsünü yansıtmaktadır. Devrimci için katlanılması en yıpratıcı çile, kavganın dışında eli kolu bağlı kalmasıdır. Yoksa eylem içinde koşullar ne kadar ağır olursa olsun, o yaşantısının en anlamlı heyecanını idrak ediyordur. Bir başka deyimle keyfine diyecek yoktur.

Bir toplum düşünelim ki, çoğunluk yani şehir ve köy proleterleri ve yarı proleterleri ölmekle sürünmek arasında inim inim inle-mekte, örneğin doğmasıyla ölmesi bir olan be-beklerini toprağa vermekte dünya rekorları kırmaktadır. Emperyalist devletlerin, özellikle Amerikan emperyalistlerinin askeri ve ekono-mik hegemonyasıyla tam bir işbirliği kuran bir avuç bezirgan da toplumun içinde bulunduğu bu koşulların sürüp gitmesinden, büyük çıkar-lar sağlamaktadır. Yer altı ve yerüstü servet-lerinin yabancı kumpanyalar tarafından yağma-sı hızlandırılmakta ve bu yağmanın meşrulaş-tırılması için yeni yeni dolaplar döndürülme-ktedir. Bütün bunların ve benzeri ilişkilerin so-nucu bir avuç ihanet güruhunun dışındaki mil-let çoğunluğu, derece derece, her geçen gün biraz daha yoksullaşmakta, buna mukabil ya-bancı kumpanyaların ve yerli işbirlikçilerinin vurgunları biraz daha artmaktadır.

Düşündüğümüz toplumun çilesi bunlarla da bitmemekte örneğin, nükleer bir harp vu-kuunda toprağında canlı cansız nesni varsa, ha-ritadan silinmesini Amerikalı bir yetkilinin du-dakları arasından çıkacak fısıltıya bırakan ikili anlaşmalarla da tüm memleket tehdit altında bulunmaktadır.

Devrimci eylemin geleneksel kurallarına göre devrimciyi anası öncelikle bu günler için doğurmuştur. Bağımsızlığı savunan, sömürüye karşı çıkan vatanseverlerle; karşı devrimci, yani, bağımsızlığa karşı çıkan sömürüden yana olan, vatan satıcısı arasındaki çatışma kaçınılmazdır.

Devrim savaşıçısının bu çatışmada sömü-rülen kitlelerin tüm ızdırabını tüm ayrıntıla-riyle kendi etinde kemiğinde duyup onların içinde buldukları bu koşulların ağırlığına yakışır biçimde saf tutması yine devrimci geleneğin gereğidir.

İşte, devrimci güçlerin, böylesine saf tu-tacağı bir eylem içinde, emperyalistlerin ve yerli uşaklarının maskelerinin düşürülmesin-den ve onların öz kimlikleriyle teşhir edilip tecrit edilmelerinin gerçekleşeceğinden ve bunun sonucu, vurulan boyunduruğun parça-lanacağından korkan siyasi irtica, öncelikle bu güçlerin ön saflarında döğüşenleri, kendi açı-larından, zararsız hale getirebilmek için her çareye baş vuracaktır.

Devrimci eylem savaşıçısının, bu gerçeği bile bile, en alçakça tertiplere göğüs germesi nasıl bu eylemin geleneksel kuralları gere-ğiye, aynı zamanda kendisinin yalnız olmadı-ğının bilincine varması ve bu bilincinin öz de-neyleriyle de doğrulandığını görmesi yine aynı geleneksel kuralların gereğidir.

Emperyalistlerin ve yerli uşaklarının mil-let çoğunluğuna vurduğu boyunduruğun par-çalanmasını gerçekleştirmek öncelikle böyle-sine bir dayanışmayı zorunlu kılmaktadır.

cak safları bölmek ve yığınlık yaratmak için bu hareketlerin azınlıklarını marifeti olduğu fikrini yaymaya çalışmaktadırlar. Kendine devrimci di-yen kimsenin buna âlet olmaya hakkı yoktur. Eğer bu öğrenci hareketleri azınlıkların işi ol-saydı, gerçek bir bunalıma ve devrimci uyanma-ya işaret etmeseydi, her bakımdan imkânları daha çok ve şimdilik gücü daha büyük olan fa-şist iktidar ve çeşitli destekleri bu hareketleri bir gün bile yaşatmazlardı. Demek ki, bu hare-ketler gerçek bir güce ve gerçek bir özleme tekabül etmektedir.

İkinci olarak, son günlerdeki bütün boykot ve işgal hareketleri faşist iktidarın baskı kanun-larına cephe almıştır. Mevcut kanunlardaki 141-142 inci maddeler gibi faşist baskı yollarına, bunlar kullanılarak devrimcilerin hapsedilmesi-ne, bu gibi kanunlarla bilimin ve özgür devrim-ci düşüncenin kısıtlanmasına karşı çıkmaktadırlar. Bugün öğrenci hareketlerinden yana olmak demek faşizme ve faşist kanun tasarılarına karşı olmak demektir. Sudan bahanelerle bu hareketlere karşı çıkmak, çerden çöpten sebeplerle bu hareketleri baltalamak veya baltalama teşebbüsünde bulunmak, faşist iktidardan ve onun daha koyu bir faşizm için giriştiği hazırlıklardan yana olmak daemektir. Kim olursa ol-sun, ister kendine sosyalist diyen, ister ileri Ke-malist olduğunu söyleyen, bütün herkesin bu-gün öğrenci hareketlerine karşı tavrı, onun tem-el sorunlardaki tavrı demektir. Bu hareketle-re karşı olanlar nesnel olarak emperyalizmden ve onun maşası olan faşist iktidardan yana sayılmaktan ve tarihte öyle anılmaktan kurtula-mıyacaklardır.

Devrimci saflarda birleşelim. Yaşasın tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye!

ÖNCÜ KİTABEVİ

SUNAR

Karakılçık

Rıfat Ilgaz
Şiirler
Yeni çıktı. 5 Lira

Pıtraklı memleket

Başaran
Şiirler
Yeni çıktı. 5 Lira

Fransız komünistleri devrimden korkuyor

Jean - Paul Sartre
Türkçesi : Şiar Yalçın
Yeni çıktı. 4 Lira

ÖNCÜ KİTABEVİ : Babiâli Cad. No: 8 Cağaloğlu — İst.

Devrimciler ve Hukukçular!

Yıldırım Pekkan

Gerger Hakimi

«Emperyalizmin ve feodalizmin prangalarını kırmak isteyen millî kurtuluşun özden savaşılarına eylem rehberi olan kalemlerin tutuklanıp kırılmasına, devrimci teorik eğitimin vazgeçilmez araçları olan yayınların yasa dışı toplatılıp emanet dairelerine kitlelenmesine, ileri toplum düşüncesi taşıyan hiçbir hukukçu aracılık edemez. Ederse başışlanamaz.»

Çağımızda kapitalizm, emperyalist biçime kavuşmuş bulunmaktadır. Ekonomik alanda finans kapital ile oluşan monopoller ortaya çıkmış, yer yuvarlağı bütün boyutlarını kapsıyacak şekilde ve uluslararası sermaye aracılığıyla bu yük ülkeler tarafından tamamen paylaşılmıştır.

Çağımızın yeni sömürgeciliğinin gerçek önderi Amerika'dır. Öyleki, bu devlet kendi sömürgecilik politikasını uygularken daha teknik incelikler kullanarak emperyalizmin âdeta özel bir biçimini yaratmıştır. Amerikan emperyalizmi, — az gelişmiş ülkelere yardım— makyajları altında önce sermaye göndererek sokulduğu yoksul ülkelere hemen arkadan silâhli kuvvetlerini de yerleştirmiştir. Böylece sömürme olanaklarını uluslararası geniş bir plâna taşımayı ve daha önemlisi kurduğu soygun düzenlerinin askerî ve hukukî güvenliklerini sağlamayı da başarmıştır.

Amerikaan emperyalizminin yeni alanlara doğru sokulması veya girdiği ülkelerde verimli bir süreklilik içinde yaşatılması sanıldığı kadar kolay olmamaktadır. Çünkü bu uygulamanın doyurulmaz şehvetini ürkün ve ona karşı millî direnişler mihrakında oluşarak yerli halk savaşları veren devrimci kuruluşlara rastlanmaktadır. Emperyalistlerin tek endişesi, boyunduruk ordularını şaşılacak bir güçle göğüsleyerek püsürten işte bu kurtuluşçu halk savaşlarının kesin zaferleridir. Zira, «...Kapitalizmin emperyalist aşaması sadece bir savaşlar dönemi değil, aynı zamanda bir devrimler dönemidir de.» O halde istilâci düşünce kendi uygulanma olanaklarını sınırlayan bütün millî direnişlere karşı ölçek tanımaksızın gereken her türlü tedbiri alacaktır. Bu, onun var ve sürekli olmak güvenliğinin temel koşuludur. Esasen, odak noktası ve yönetim tekeli Amerikada olan bütün ekonomik yardımlaşma ve askerî savunma organizasyonlarını bu görüş açısından değerlendirmek gereklidir.

Emperyalist güçlerle devrimci halk orduları arasındaki çağın son savaşlarını, belirli bir toplum içindeki sınıflar arası egemenlik çatışmalarının tüm ayrıntılarıyla dünya politik düzlemine yansıtması şeklinde kabaca nitelemek mümkündür. Gerçekten her toplum kendi tarihsel gelişimi içinde sınıflar arası egemenlik savaşlarından ibaret bir geçmişe ve bu sürekli savaşın en son durumuna uygun düşen toplumsal bir yapıya sahiptir.

İlk Zaferin Sonucu

Ülkemizin, halk kurtuluş savaşlarını ilk defa zaferle bitiren ülke olmak gibi tarihsel bir özelliği ve mirası vardır. Bununla beraber yaratılması kadar sürdürülmesi de, ideolojik mücadele alanında birbirini deneyerek gelişen eylem ve teori sağlamlığına bağlı olan millî kurtuluş hareketimiz olumlu bir iskelete kavuşmamış, sömürgeciliğin çağdaş oyunlarına getirilmiştir. Aslında, feodal ve kapitalist üretim biçimlerini ortak çıkar dengeleri altında teşkilâtli ustalıkla yürütmekte olan emperyalizm, bütün kurumlarıyla yeryüzünden silinmedikçe, hiç bir ulusun hür ve demokratik bir ülke olmak ülküsüyle başlattığı devrimci mücadele bitirilmiş sayılamaz.

Yeni Durumlar

Bugün ülkemizde yoksul halkımızın hâlâ her anlamda prangalamak isteyen emperyalistler ve onların içerdeki ortakları olan işbirlikçi bur-

juvazi ile feodal kalınlardan oluşan sömürücü güçler, toplum yönetiminin hemen her katında egemen bulunmaktadır. Son görünüşüyle yarı sömürge, yarı feodala bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan Türkiye'de, hâkim sınıflar, bu egemenliklerini korumak ve uzun süre devam ettirmek amacıyla çeşitli tedbirlere başvurmakta, adına «karşı devrim» dediğimiz sert bir mücadele vermektelerdir. Üstelik bunlar, kendi aşâğılık çıkarlarını ciddi olarak tehdit eden millî kuruluşçu güçlere karşı, yine, sınıflar arası mücadelelerin tarih boyunca yürütüldüğü biçimlere uygun düşen genel bir karşı devrim stratejisi seçmek kurnazlığını da göstermektedirler. Tarihsel gelişim içinde sınıflar arası mücadelelerin devam edegeldiği temel düzlem ise, siyasî ve ekonomik kavgaları da kapsayan ideolojikalardır. Böyle olunca da hâkim sınıfların en önce ideolojik mücadele alanında alacakları tedbirlerden çare umacakları sonucu ortaya çıkmaktadır. Buna göre onlar, hem egemenliklerinin doğal bir yasa olduğu inancını yoğun şekilde halkımızda yaygınlaştırmak, hem de çıkarlarına ters düşen millî eylemleri beslemekte olan devrimci uyanışları söndürmek gibi çatala bir faaliyet göstermektedirler.

Tedbir Örnekleri

İşte, ülkemizdeki tutucu çevrelerin savununu kazanmak için kurulan dinci ve gerici ittifakları, gençliğin ve ilerici örgütlerin karşısına çekilen mukaddesatçı akım denemelerini, hızla özel eğitim kuruluşlarına geçilerek yaratılan diploma ticarî borsalarını, ve bilimsel öğretimin işportaya düşürülüşünü, nihayet devrimci eylem ve düşüncüyü en etkin biçimde tutsaklayan her türlü baskı yöntemlerini bu temel görüş altında tahlil etmek gerektir.

Hukukçular ve Devrimcilik

Mevcut antidemokratik hukukî ortam, yurdumuzdaki devrimci adımı köstekleyen engellerin başında gelir. Yürürlükte bulunan anti-demokratik yasalar ve özellikle bunların uygulanışında göze çarpan çelmece saptırmalar, Türk hukukçusunun ne ağır bir tarihsel sorumluluk ve görev içinde bulunduğu gerçeğini ortaya koyuyor.

Devrimci eylem ve düşüncenin geliştirilmesinden başlayarak, onun ideolojik rayından kaydırılmasına meydan vermeksizin, ve gerçekten demokratik bir Türkiye'nin kurulması hedefine ulaşıncaya kadar hüviyeti ne olursa olsun bütün hukuk adamlarının özden ve inatçı bir kavgasına ihtiyaç vardır. Öğrenciden öğretim üyesine, avukattan savcı ve yargıca kadar yargısal fonksiyonu çeşitli alanlarda oluşturan her hukukçunun aynı ülküde birleşerek kuracakları ilerici ve devrimci bir cephenin aydın savaşıncısı olmak zorunluluğu vardır.

Toplumdaki egemen sınıfların soygunlarını, işçi ve köylüden oluşan halkın mutsuz çoğunluğu günlük hayatlarının getirdiği çok acı gerçekler içinde yaşamaktadırlar. Buna karşılık asker-sivil-aydın kesime dahil bulunan hukukçular da aynı sınıf tahakkümünden doğan adaletsizlikleri, alt yapı dinamizminin net bir şekilde aksettirdiği bir ekran olan toplum hukukî yapı düzleminde, görevleri gereği devamlı gözlemekte-dir. Bu yetenek ise, tabiatın ve dünya tarihinin doğru yorumlanmasıyla, böylece tabiata ve insan

toplumlarına hâkim olan temel yasaların iyi belenmesiyle ancak kazanılabilir. Ulaştığı şu tarihsel dönem içinde, toplumun yönetimini elinde tutanların ne gibi sınıfsal çıkar düşüncesinden hareketle siyasî iktidarlarını oluşturduklarını, belirlenen çıkarlar düzeninin neden ve nasıl bir hukukî ortam içinde sürdürüldüğünü, yani hangi hukukî kurumlar ve kurallar tarafından korunduğunu önce hukukçularımız bilecektir. Ve bu bilgilerinin ışığı altında eyleme geçerek devrimciler safında yer almalıdırlar.

Görevler Çizelgesi : ANAYASA

Cumhuriyet yeni Anayasa'sının getirdiği özgür düşünce ikliminin en kıskanç bekçisi ve bu iklimin karşı-devrim güçleri tarafından kirlenerek boğulmasına engel olmak ödevi Türk hukuk adamının tarihsel sorumluluğudur. Onun görevleri gibi sorumluluklarının da sınırlarını Anayasa çizmiştir. O halde, tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'nin kurulmasında hukukçulara düşen çok önemli görevler vardır.

Hukuku tüm kuralları ve bunların her alanda uygulanmasıyla egemen sınıfların soygunlarına güvence olmak dokusundan kurtarmak bu yapıyı oluşturan, toplumun temeldeki çatışmasını birden kavrayan gerekli bilimsel dönüşümleri sağlamak ve böylece insan kişiliğine yakışır biçimdeki toplum hayatını düzenleyen bir hukuk adamı olmak gerekir. **Emperyalizmin ve feodalizmin prangalarını kırmak isteyen millî kurtuluşun özden savaşıncısına eylem rehberi olan kalemlerin tutuklanıp kırılmasına, devrimci teorik eğitimin vazgeçilmez araçları olan yayınların yasa dışı toplatılıp emanet dairelerine kitlelenmesine, ileri toplum düşüncesi taşıyan hiç bir hukukçu aracılık edemez. Ederse başışlanamaz.** Anayasa'mız, bağımsız, demokratik ve lâik Türkiye toplumunu bütün ekonomik, sosyal ve hukukî temelleriyle kurmak hedefleri içinde yorumlanmalıdır. Tüm yasaların anlaşılmasında ve uygulanmasında da temel ölçek yine bu hedefler olmalıdır.

Sonuç :

Yoksul halkımızın gerçek çıkarlarına, ulusal geleceğimizin güvenliğine aykırı düşen bütün karşı güçlerin sınıfsal egemenliği ülkemizdeki temel çelişkidir. Bu sebeple Türk halkı yeniden bağımsızlığına kavuşmak, ve insanca yaşamasını sınırlayarak mutluluğuna gölge düşüren üretim güç ve ilişkilerini bilime uygun bir şekilde yeniden düzenlemek zorundadır. Belirtilen bu zorunluluk, aynı zamanda, yürürlükte olan düzenle kendi zümre veya sınıf çıkarları çelişen herkesin mücadele etmek bakımından ortak sorumluluklarını da ortaya koymaktadır.

Bütün anlamlarıyla bağımsız ve özgür yaşamak ülkümüz olmalıdır. İşte böyle bir ülkünün gerçekleştirilmesi, tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye'nin kurulması için aktif ideolojik mücadelenin adı : **TÜRK DEVRİM MÜCADELESİDİR.**

Bu mücadelenin oldukça geçerli politik bir üstünlüğü de vardır. Çünkü onu yürütenler biresel ve bencil dünya görüşlerini çoktan yıkarak kendilerini halkın gerçek kurtuluşuna adanmışlardır. Çünkü onlar zaferin kaçınılmaz bir sonuç olacağından emindirler, bilimin şaşmaz doğruluklarına dayanan ülkücü bir eylem için dedirler.

Feodal - Mütegalibenin Partisidir

ÖNCE BELGEYİ OKUYALIM

Sayın Bay Hamdi Şahin

Elmalı

Hakkınızda yapılan şikâyet, Divanımızca karara bağlanmıştır. Bir sureti ilişikte gönderilmiştir. Durumu itilâınıza sunarım. Saygılarımla.

16/8/1967

Burhanettin Katlandır

Antalya A.P. İl Haysiyet Divanı

Başkanı

İlişigi

Bir adet Divan Kararı
A.P. İl Haysiyet Divanı Karar No. 19
Karar tarihi: 8/15/1967

Müşteki: 1 — Elmalı İlçe İdaresi 22/5/1967 tarihi ve 23 sayılı kararı 146/39 K.

2 — Antalya A.P. İl İdare Kurulu 18/7/1967 tarih ve 33 sayılı kararı, 108 sayılı yazılarına bağlı.

Şikâyet olunan: Elmalı A.P. İlçe Kurulu üyesi Hamdi Şahin.

Tahkik ve Tetkik: Elmalı İlçe İdaresinin kararında, şikâyet konusu olan hususlar birer birer tetkik ve tahkik olunmuştur. Hamdi Şahin'in İlçe İdare Kuruluna yedekten üye olarak gelmesi nin hemen akabinde etrafına topladığı Bayralar, Yazırköy, Beyler, Karamık, Yaka çiftliği köylerinden bazı kişilerle bu köylerin şahsen temsilcisi olduğunu iddia ile vatandaşlarının tapulu arazilerinin tecavüzlere uğratılmasına esas teşkil edecek davranışlarda bulunmuş ve bu tecavüzlerin genişletilmesi ile büyük çekişmelere ve areleri müşkül duruma sokmuş ve bu suretle de buralarda vatandaş huzursuzluğunun devamını teminine de öncü bulunmuş olduğu iddialarının tamamen varit bulunduğundan, divanımız kararı olmuştur. Ayrıca bu teşebbüslerinin gerçekleştirilmesi ile mülkiyet haklarına tecavüzlerin artırılması için Elmalı A.P. İlçe kurulunun temsilcisi süsü vererek de A.P. yüksek kademeleri nezdinde teşebbüslerde bulunmuş olduğu ve şahsî nüfuz sahibi olmaya çalıştığı hususların iddia yerinde ve varit görülmüştür. Davranışları A.P. tüzüğüne tamamen dışında bulunmakta ve Hükümet Politikasının tamamen aksine harekette bulunduğu kanaatimiz olmuştur.

NETİCEYİ KARAR: A. P. İlçe kurulu üyesi Hamdi Şahinin durumunun görüşülmesi için. Burhanettin Katlandur'un başkanlığında toplanıldı.

1 — Hamdi Şahin'in ilçede parti disiplinine aykırı hareket ettiği ve A.P.'yi halkı himselere karşı kışkırtmakta kalkan olarak kullandığı neticesine varıldı.

2 — Bu durum karşısında Hamdi Şahin'in Tüzüğün 77 maddesinin C bendine göre partiden daimî çıkarılmasına oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Burhanettin Katlandur

Aslının aynıdır. 16.8.1967 Burhanettin Katlandur.

AP'DE HALKTAN YANA KİMSE VAR MI?

Yukardaki belge, Adalet Partisinin hangi sınıfın tahakkümünü tesis etmeye matuf bir çalışma içinde bulunduğunu göstermesi bakımından ilginçtir. Ancak, belgenin ilginç olan

başka bir yanı ise, böyle bir partide köylünün çıkarlarını savunan Hamdi Şahinlerin bulunmasıdır. TÜRK SOLU, bu konudaki görüşünü de önceki sayılarında ortaya koymuştu. (1) Mihri Belli, TÜRK SOLU, sayı 64, say-

Nece konuşuluyor

Ahmet SAY

Bugün Türkiye'de öyle olaylarla karşılaşmaktadır ki, politikanın hangi seviyede yapıldığını, burjuva demokratik anlamda özgürlüklere hangi ölçüde saygı gösterildiğini, güçler arasındaki mücadelenin hukukî mi, yoksa gayrihukukî bir ortamda mı yapılmak istendiğini iyice saptamak zorunludur.

Tekrar edelim: Burjuva demokratik açıdan hukuk kurallarına bağlı kalmak mı yeğ tutuluyor, yoksa hukuk dışı davranışlara yönelmek mi? Nece konuşuluyor?

Meclis, gece yarısı basılıp arandığında bu sorunun cevabını sayın İnönü şöyle vermişti:

«Eşkiyanın bu gece ne yapacağı belli olmaz!»

Böylelikle Türkiye'de her demokrat, eşkiyanın «hukuk» yerine, gece ortası «guguk» dediğini güzel bir biçimde ifadelendirilmiş buldu. Ve aslında bu ifadenin gerisindeki anlam, karşı-devrimcilerin burjuva demokratik ilke ve kurumları işine gelmediği anda bir kalemde harcıyacağını, iktidarı yitirme kaygusuyla terör metotlarını kullanacağını, kısaca, faşizme geçeceğini kural olarak ortaya koyuyordu.

Bu kural, Menderes döneminde de doğrulandığı gibi, Türkiye için bilinmeyen bir kural değildir. 27 Mayıs öncesi, binlerce insan sokaklara dökülüp, «diktatörler kahrolsun!» diye boşu boşuna haykırmış değildir. Ve bütün bu deneylerden yararlanılarak Anayasamıza sosyal bir hukuk devleti olduğumuz ibaresi özenle yerleştirilmiştir. Ama karşı-devrimin cihadçıları, gününe göre «Anayasaya hayır demek hayır vardır» deyip Anayasacı (!) kesilmişler, gününe göre, siyasî mahiyetteki toplu namazların hazırlığıyla yerdeki insana kamasını kaldırıp kaldırıp batırmasını bilmişlerdir. Karşı-devrim, üstelik, Birinci Millî Kurtuluş Savaşımızın önderlerinden günün Başbakanı İnönü'yü de, beynelmilel maharetiyle başbakanlıktan indirmek cesaretini göstermiştir.

bakanlıktan indirmek cesaretini göstermiştir.

Bütün bunlar «hukukî» mi, «gayri hukukî» mi diye sorulmaz artık. Burjuva demokratik ilkelere bağlılığını, karşı-devrimcilere iktidar imkânını tanımakla gösterdiğini kabul eden

sayın İnönü, karşı-devrimci gidisin nelere mal olduğunu görenek, gazetelere başka bir manşet vermiştir:

«Yeni bir dünya kurulur, Türkiye de orada yerini alır!»

İsmet Paşa'ya göre «yeni dünya», herhalde tüm kıtalarıyla sosyalizmi benimsemiş, çabucak çözümlenivermiş bir dünya değildir. «Türkiye'nin yeni yerini alması» herhalde blok değiştirmesi değildir. «Yeni dünya», demokrasi mücadelesine samimiyetle inananların ve uygulayanların dünyasıdır. Zorbalığa hayır! Burjuva demokratik ilkelere ihanete hayır! Demokratik ilkeler çerçevesinde, dürüstlikle, titizlikle uygulanan yeni bir yer...

İşte bu «yeni yer»in hasretini çekmek için namuslu demokrat olmak yeter. Ve hemen ekliyelim ki, BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİNİ yürütürken, namuslu demokratın iyi niyetine güvenmek mümkündür.

Evet, memlekette kanun vardır, nizam vardır. Memleketin kanunu ve nizamı, tüm kaynaklarıyla ülkeyi Amerika'ya peşkeş çekmeyi öngörüyor değildir. Memleketin kanun ve nizamı, demokrasi mücadelesini engelliyor değildir. Anayasa da vardır, doğa yasaları da vardır, sosyal yasalar da vardır. Ve son tahlilde antiemperyalist ve antifeodal mücadeleyi yürütmeyi görev sayıyoruz. Bu mücadeleyi tam bir iştenlik ve dürüstlikle yürüttüğümüz gerçeği tahrif edilebilir; ama anca karşı-devrimcilere, emperyalist uşaklarına, işbirlikçilere yaraşan bir hainlik ve alçaklıkla tahrif edilebilir. Namuslu bir demokrat kişiye, bu haince, bu alçakça yapılan tahrifat yutturamaz.

Bizim inancımız odur ki, Türkiye'de bir avuç işbirlikçi hain dışında, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini Anayasal hakları kullanarak yürütmeye karşı olacak unsur yoktur. Ve gene inanmak isteriz ki, karşı-devrimcilerin hukuk-dışı oyunlarına gelecek demokrat da yoktur.

Savaşımızı güvenle, şevkle geliştireceğiz!

Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye uğruna mücadele!

Çetiner'in yazıları ve fındık tefeciliği üzerine bir kaç not

i. Kavalcıoğlu

Ordu'da çıkan, UYANIŞ Gazetesi'nde, «Fındık Ücretlerinin Feci Durumu» başlıklı yazıda; Bu yılın fındığı görülmemiş derecede az oldu. Para darlığı, faiz yüzdesini alabildiğine yükseltti. Bankaların açtığı imar kredisi yalnız büyük toprağı olan fındıkçılara yaradı. Tüccarların banka borçları gene ertelendi. Krediler iflasın eşitindekilere bile cömertçe dağıtılırken, köylü kük yıl öncenin kredi sistemi ile karşı karşıydı. Fiatlar ürünün azlığına göre çok noksan ilân edildi. Çok dolgun olan fındık, ustalıklı, 50 randanani aşamaz hale getirildi.» deniliyordu.

29 Ocak 1969 tarihli Uyanış, «Köylünün Fındığını 4, 5 liraya Alan Kooperatif, tüccarın fındığını 6 liradan alıyor.» başlığını atıyordu.

Şubat içerisinde yaptığım kısa bir Doğu Karadeniz gezisinde ise bir çok fındık üreticileri gibi uyanık Altunyurt köylüleri de, «Vaziyetimiz kötü. Borç gırtlakta. Tefeciler kapıda. Fındık ise az oldu. Fındığın baremini 525 ten açtılar ama, tüccarlara 400, 450 kuruştan geçti. Köylüde fındık kalmayınca da 675 kuruşa fırladı.» diye yakınıyorlardı.

Tarım Bakanlığı Giresun Fındık Araştırma Enstitüsü ise, 1845 sayı ve 9093 no.lu tele: Fındığın köylüye maliyeti (bir kilosu) kiraç arazide 506 kuruş, taban arazide 303 kuruştur.» diye gereken yerlere uyarılarda bulunuyordu.

Yılmaz Çetiner'in geçen yıl Cumhuriyet Gazetesinde çıkan «FINDIK TEFECİLERİ» adlı yazısı ise, fındık üreticileri arasında epeyce ilgi görmüş ve fakat beklenileni ve gerçekleri gereği gibi yansıtamamıştı. Çetiner'in yazısı çok uzun, gereksiz tasvirlerle, hayal ürünü rakımlarla doluydu. Bununla birlikte Çetiner, gerçekleri bu kadarlık verebilme olanağını bile bilmesi, yurttan gereken yankıları yapmış, tefecileri tedirgin etmiştir.

Şimdi biz burada Çetiner'in yazısından kısaca özetler yapıp, bazı doğrultucu eleştirilerde bulunacağız.

Çetiner'in en olumlu yazısı, «Bir Tefecinin Ölümü» başlığını taşıyan ilk yazısıydı. Elli yıllık milyoner tefeci Temeloğlu, yakın akrabası Selim'e 10 bin lira verir ve bu paranın karşılığı olarak Selim'den 15 bin liralık bono ile, 100 bin lira değerindeki fındık bahçesini ipotek olarak alır. Selim keyfi olarak almamıştır bu parayı. Evinin tek dayanağı karısı, hastadır. Karadeniz'in yetersiz hastahanelerinde çaresini bulamamış, son ümidini İstanbul'a bağlanmıştır. Sonunda Selim'in karısı Naciye, İstanbul sanatoryumlarında ölmüştür. Tefeciden aldığı bu paralar yetmediği gibi, daha da borçlanmıştı Selim. Temeloğlu'na vereceği 15 bin liralık bononun yerine 30 binlik bono verip, 100 binlik bahçe ipotekini bozmak ister. Temeloğlu ise bu işe bir türlü «olur.» demez, Selim'i «bugün, yarın» diye oyalar. Aradan bir yıl geçer. Bir yıl geçer ama, para da yerinde durmaz... Devamlı faizli işler. Bu defa Temeloğlu 15 bin liralık bonosunun faiziyle 30 bine çıktığını iddia ederek, Selim'i sıkıştırır. «Ya pa-

ran ya canın» der. Amacı ise, Selim'in 100 bin liraya kendisine ipotekli bulunan biricik bahçesini ele geçirmektir. Vur aşağı tut yukarı derken, acı, borç, açlık içerisinde kıvranan şaşkın Selim'e 7 bin lira daha vererek, yalnızca 17 bin lira karşılığında, 100 bin liralık fındık bahçesini elinden alır.

Temeloğlu (ki, bu tefecinin adı, Çetiner'in yazdığı gibi, Temeloğlu değildir. Çetiner, adamın asıl adını gizlemeyi gerekli görmüştür.) bunun gibi daha birçok kişileri de ağına düşürmüştür. Kimini tatlı dille, kimini aldatarak, kimini korkutarak, kimini de döverek, dövürerek... Biz tanırız bu adamı. Bir defa, her devre uyan, çıkarıcı kişilerin tipik örneklerinden birisiydi. «Din, iman, vatan, millet, sakarya» nutukları atarak babasını bile satıp, para yapan cinsindendi. Bu kurnaz tefeci, köylü çocuklarına imam okullarını salık verirken, mallarını korusun diye oğlunu avukat yapmıştı. Köylü kızlarına «okumak günah, başlarınızı açmak da hi günah» derken kendi kızlarını İstanbullarda okutur yaşırdı.

Mustafa Reis'in şimdi belki 150 bin tutan fındık bahçesini, Hacı Hüsnü'nün oturduğu evi ve fındık bahçesini ve daha nicelerini bu şekilde ele geçirmişti. Temeloğlu, Çetiner'in deyimile, «Temeloğlu, şuyulu araziye ve evlere bir ucundan hisse alıp girmesin.» ondan sonrası kolaydı. Burnundan fitil fitil getirirdi diğer ortakların. Düşmanı çoktu. Geceleri gezmez, kimselere güvenemezdi. Bir gece karanlığında, bilinmeyen kimseler tarafından, kent ortasında öldürüldü. Vuranlar bulunamadı. «Tefecinin avukat oğlu yaktı bizi,» diyorlardı, dayak yiyenler...

Görenlerin ve duyanların anlattığına göre, Temeloğlu'nun cebinden yüzlerce tapu ile, kirli bir çaputta sarılı birlikler çıkmış. Alıp yedikleri, mala mülke, hana hamama, bankalara yatırdıkları da milyonları buluyormuş...

Çetiner, yalnızca yukarıdaki olayı almıştı. Halbuki, daha nice Temeloğullar, hemen hergün milletin anasını ağlatıp durmaktadır. Hem de «müteber» sayılan kişiler...

Çetiner'in ikinci yazısı ise, yılda fındığın getirdiği 900 milyon liradan 500 milyon kadarının, sayıları 300 ü geçmeyen irili ufaklı tefecinin eline geçtiği üzerindeydi. Yine aynı yazıda Ordu Süleyman ailesinin 5 bin lira yıllık fındık gelirinden ailede fert başına 1000 lira gibi bir para düşmesi hesabı ise, fındık üreticilerinin içerisinde bunaldıkları acı gerçekleri gün gibi açığa çıkarmaktadır.

Yazarın üçüncü yazısı, «Uğraş, Didin, Çalış, sonra parayı Tefeciye Kaptır.» başlığını taşımaktadır. Bu başlık, fındık soygununu daha somut bir şekilde özetlemiş bulunuyordu.

Çetiner'in verdiği bazı sömürü oranları ise çok iyimserce verilmişti. Örneğin, fındığın yılda getirdiği 900 milyon liranın 450, 500 milyon lirasını değil, belki 750 milyonunu bir avuç aracı ve tefeci yiyordu. Üreticilerin yoksulluk

nedenlerinin püf noktası bu dengesizlik ve sömürde yatıyor, yoksul üretici işte bunun için tefecinin insafsız eline düşüyordu.

Üçüncü yazıda, fındık amelesinin gündeliği 25 ile 40 lira arasında gösterilmişti. Gerçekte fındık toplayıcısının gündeliği 10 ile 15 lira arasındadır. Dayıbaşlarının gündeliği ise, hiç bir yerde 20, 25 liradan yukarı çıkmaz.

Görülüyordu ki burada da sayın Çetiner yanılmıyordu. Yanılmıyordu çünkü, verdiği bazı isimler çevrede tefeci diye tanınıyor. Doğaldır ki, tefeci, gerçekleri yakından bilmeyen şöyle bir uğrakçı yazara yanıltıcı bilgiler verir.

Günde 15 saat hiç durmamacasına kan ter içerisinde çalışan bir yoksul fındık gündelikçisi 15, 20 gün içerisinde yalnız FINDIK KÖRÜ oimaz, sıtma, ishal gibi çeşitli hastalıklara da yakalanabilir.

Bu hastalıklardan en belli başlılarından birisi de SİNİR HASTALIĞIDIR. Belki de Doğu Karadeniz halkının çoğunlukça sert ve kırıcı oluşunun nedenlerinden birisi de kötü yaşantının yanı sıra budur. İyi kalpli, cömert, konuksever görünen bir Karadenizlinin, küçük bir nedenden kürekçiye coşmasının bir nedeni budur. Fındık işçisi o denli hızlı ve verimli çalıştığı halde çok kez fındık ağasından parasını dahi alamaz.

Yazarın belirttiği, Alivre satışlardan 15000 liralık fındığın 9000 lirasının tefecinin eline geçmesi olayı, her zaman görülen, duyulan olaylardan biridir. Yazar burada Temeloğlu gerçeği gibi, olayı iyi saptayabilmiştir.

«Eylül ayı gelene dek, her nedense 23 milyon liralık sermayesi olan Fisko Birliğin dağıtılacak parası olmazdı» diyor Çetiner. Ama, olmama nedenini söyleyemiyor. Halbuki, dertle birlikte nedenini de söylemek, gazeteciliğin gereklerindendir sanırım.

Diğer ürünlere yüzde bir kredi veren Merkez Bankası için Doğu Karadeniz'in yoksul fındık üreticisine el uzatmaz? Niçin tefecilerle eylem birliğinde görülen Ziraat Bankası'nın eline bırakır, bilinmez...

«Yılda 190 lira gelir» başlıklı yazıda ise Çetiner, «geçen yıl tüccarın biri üç milyon liralık fındığı dalında satmıştı Avrupa'ya... O ve onun gibi birkaç kişi daha içerde ve dışarda alivre satışı yapmışlardı. (...) Ve bizimkiler her kiloda 80 kuruş içeri gidiyorlardı (...). Bu milyonlarca lira zarara uğrayan tüccarlara ne oldu? (...) Onlar başka taraftan işlerini düzeltmişlerdi» diyor. Görülüyor ki, ALIVRE SOYGUNU içten dışa dek uzanmış. Ama tüccarın Avrupa'ya yaptığı satıştan milyonlarca zarar etmesi pek umurunda değil. Üreticiden çıkartmasını biliyor bu zararı. Bu yıl olmazsa, gelecek yıl! Geçen yıl zarar etmişse ihracattan, gelecek yıl milyonlarca fazlasıyla bu zararı kapatacak, bunu biliyor tüccar...

ÜRK SOLU : Haftalık Gazete — Sahibi : Şerif Tekben — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen — İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi : Babiâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon : 27 39 61 — Ankara Temsilciliği : Ahmet Say, Yüksel Caddesi Bayındır Sokak No. 43/A — Dizgi Tertip : ÖZ—GÖR Matbaası Basıldığı yer: Haşmet Matbaası

İstanbul Dağıtımı : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel : 27 89 49 — Anadolu Dağıtımı : GA - ME - DA — Yıllık Abonesi : Yurt içi 40 TL., Avrupa uçak : 80 TL., Amerika uçak : 170 TL., — İlan : Santimi 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli (% 50) indirimlidir.